БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 73 (304)

13 АПРЕЛЬ ЧОРШАНБА 1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Н. А. Булганин Австрия ҳукумат делегациясини қабул қилди (1-нчи бет).

В. М. Молотов Австрия ҳукумат делегациясини қабул қилди (1-нчи бет).

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 85 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН (1-нчи бет).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНЛАРИ (1-нчи бет).

Ғарби-Шимолий областьлар ва автоном республикалар қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгаши (1-нчи бет).

Ижтимоий фанлар ўқитувчиларининг республика кенгаши (1-нчи бет).

В. В. Маяковский (2-нчи бет).

Бешинчи бешйилликни муддатидан илгари бажарайлик. Тошкент шаҳар саноат, транспорт ва қурилиш ходимлари активининг кенгаши (3-нчи бет).

Барча колхоз ва совхозларда квадрат-уялаб чигит экишни тез ва сифатли қилиб ўтказайлик! (3-нчи бет).

А. Корчагин. — Австриянинг мустақиллиги ва тинч ривожланиши учун (3-нчи бет).

«СССР Министрлар Советида» деган ахборот тўғрисида четэлларда баён қилинган фикрлар (4-нчи бет).

Инсониятга қарши қаратилган янги жиноятларнинг олдини олайлик! Фашизмга қарши курашганларнинг Бухенвальдда халқаро митинги (4-нчи бет).

Район газеталарининг энг муҳим вазифаси

Совет халқи КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорини муваффақиятли амалга ошириш учун, илғор техника блан қуролланган социалистик қишлоқ хўжалигимизнинг янада гуллаб-яшнаши учун фидокорона меҳнат қилмоқда. Партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигининг ҳамма тормоқларини кескин равишда юксалтириш тўғрисида белгилаган программасини бажаришга оммани сафарбар қилишда матбуот жуда катта роль ўйнайди.

Бу йил областимиз пахтакорлари ва чорвадорлари мамлакат олдида жуда катта социалистик мажбурият олдилар. Биз кенг пахта майдонларида мўл ҳосил етиштириб, ҳар гектардан колхозлар бўйича 24 центнердан, совхозлар бўйича 26 центнердан ҳосил олишни та'минлашимиз, давлатга 460 минг тонна пахта топширишимиз лозим. Чорва молларининг, айниқса сигирларнинг сони анча кўпайтирилиши, 100 сигирдан камида 85 бузоқ, ҳарбир 100 совлиқ қўй ва эчкидан 95 тадан қўзи-улоқ олиниши, ҳарбир сигирдан камида 800 литрдан сут соғиб, ҳар қўйдан 2,1 килограммдан жун қирқиб олиниши лозим. Чорва моллари учун мустаҳкам ем-хашак базаси яратишимиз керак. Вазифа— катта ва мас'улиятли.

Олдимизда турган улуғвор вазифаларни шараф блан бажаришда район газеталари катта роль ўйнайдилар. Улар хўжалик вазифаларини қишлоқ меҳнаткашларига кенг тушунтиришда, колхозчилар, совхоз ва МТС ишчиларини ҳалол меҳнатга сафарбар этишда партия, совет ташкилотлари, колхоз правлениеларига яқиндан ёрдам беришлари лозим. Ишлабчиқаришнинг тараққиёти учун хизмат қиладиган ҳарбир янгиликни тез пайқаб олиш, илғор, прогрессив иш методларини кенг ёйиш —матбуотнинг энг шарафли бурчидир.

Бу йилги кўклам кампанияси деҳқончиликда энг илғор усул — чигитни квадрат-уялаб ва торқаторлаб экишнинг кенг жорий қилиниши блан характерлидир. Квадрат-уялаб ва торқаторлаб экиш ҳар гектар экин майдонига 20—30 минг туп ғўзани ортиқ жойлаштиришга, ғўза қатор ораларининг иккитомонлама ишланиши натижасида ердаги озуқа моддаларининг максимал даражада ўсимликка сингишига имкон беради. Экиш ва экинни парвариш қилиш машиналар воситаси блан бажарилади, қўл меҳнатига эҳтиёж камаяди. Демак, агротехника тадбирларининг ҳаммаси энг қисқа — қулай муддатда ўтказилади. Ишчи кучларининг бир қисмини бошқа ишларга — пиллачилик, чорвачилик, сабзавот хўжаликларини ривожлантиришга ажратиш имконияти туғилади. Энг муҳими шуки, ўсимликнинг зич жойланиши, парваришнинг вақтида ўтказилиши натижасида ҳосил бирмунча ошади.

Район газеталарининг вазифаси прогрессив усулларнинг анашу афзаллигини колхозчи ва механизаторлар оммасига кенг тушунтиришдан иборат. Агрономлар, механизаторлар ва бошқа қишлоқ хўжалик мутахассислари газета саҳифаларида «Квадрат-уялаб, торқаторлаб экиш — энг прогрессив усул», «Экиш агрегатининг экипажи ва унинг вазифалари» ва шу каби темаларда мақолалар бериб туришлари зарур. Шунингдек, ғўза қатор ораларини ишлаш, ўғитлаш, суғориш масалалари юзасидан «Агроном маслаҳати» ва консультациялар бериб борилиши керак.

Афсуски, янги прогрессив усулни пропаганда қиладиган материаллар район газеталарининг саҳифаларида кам учрамоқда. Мирзачўл район «Колхоз меҳнати» газетаси «Янги усулга — кенг йўл!» рубрикасини очди-ю, лекин янги усулнинг аҳамияти ва техникасини ўз газетхонларига тушунтириб бермади. Ма'лумки, бу район чигит экишда областьда энг орқада қолди. Броқ район газетаси (редактори Б. Умаров) чигит экишдаги қолоқликнинг сабабини очиб бермаётир. Партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари колхоз правлениеларининг раҳбарлик услубидаги хато ва камчиликларни қаттиқ танқид қилмай, амалда муросасозликка йўл қўймоқда.

Пахтачиликда муваффақиятнинг гарови бўлган янги, прогрессив усулни пропаганда қилиш йил бўйи давом этиши керак. Квадрат-уялаб ва торқаторлаб экилган экинларни парвариш қилишнинг бориши, илғор механизаторларнинг тажрибалари кенг ёритиб берилиши лозим. Янги усулни жорий этишга тўсқинлик қилучи шахсларни қаттиқ танқид қилиш зарур. Ба'зи тракторчилар гектар орқасидан қувиб, ишнинг сифатига риоя қилмайдилар ва ҳатто квадратларни бузишгача бориб етадилар. Бундай зарарли практикага йўл қўймаслик учун иш сифатини бузучиларни газета саҳифаларида қаттиқ танқид қилмоқ керак.

Ба'зи район газеталари прогрессив усулларни пропаганда қилишга э'тибор бермаслик устига, умуман қишлоқ хўжалиги масалаларини кам ёритмоқдалар. Сирдар'ё район «Қизил юлдуз» газетаси қишлоқ хўжалик масалаларини мутлақо қониқарсиз ёритмоқда. Редакция ходимлари нима учундир район ҳаётига оид материалларни кам бериб, газета саҳифасини бошқа газеталардан кўчириб олинган катта-катта материаллар блан тўлғазиб қўймоқдалар.

Район партия комитетлари ўз органлари — район газеталарига раҳбарликни тубдан яхшилашлари, уларнинг ишига амалий ёрдам беришлари лозим. Район газетасида босилган принципиал танқидий мақолаларни муҳокама қилиб туришлари, газета сигналларига қулоқ солишлари лозим. Шундагина газетанинг тили ўткирлашади, иши яхшиланади ва район ҳаётида унинг тутган мавқи' ошади.

Илғор колхоз ва совхозларнинг даласида чигит униб чиқаётир. Район газеталари экиш илғорларининг тажрибаларини кенг ёритиш блан бирга, қолоқликни кескин танқид остига олишлари лозим. Деҳқончилик маданиятини ошириш учун кураш — матбуотнинг энг муҳим вазифасидир.

Областимиздаги барча районларда хўжалик тормоқлари хилма-хилдир. Район газеталари пахтачилик масаласини кенг ёритиш блан бир қаторда пиллачилик, ғаллачилик, чорвачилик, паррандачилик, сабзавотчилик, узумчилик масалаларини ҳам ўз саҳифаларида системали ва оператив ёритиб туришлари керак.

Бизнинг область шароитида чорвачиликни ривожлантиришга катта имконият бор. Бу йил область колхозчилари, МТС ва совхоз ишчилари ем-хашак базасини мустаҳкамлашга қаттиқ киришдилар. Колхозлар ва совхозлар 20 минг гектарга яқин маккажўхори экадилар. Район газеталари «Илғор чорвадорлар трибунаси», «Чорва моллари учун мустаҳкам ем-хашак базаси яратамиз» каби рубрикалар остида илғор чорвадорларнинг мақолаларини босиб туришлари. мол боқучилар, сут соғучилар, чўпонларнинг иш тажрибаларини мунтазам ёритиб боришлари, шунингдек газета саҳифасида агрономлар, зоотехникларни актив қатнаштиришлари зарур.

КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қишлоқ хўжалигига раҳбарликни яхшилашни ва қишлоқда оммавий-сиёсий ишни кучайтиришни қат'ий талаб қилди. Броқ, колхозлар, совхозлар ва МТСларга раҳбарлик қилишда ба'зи жойларда ҳали ҳам жиддий камчиликлар бор. Матбуотнинг вазифаси — раҳбарлик методини такомиллаштиришда, ташкилий-сиёсий, оммавий-тарбиявий ишларни кучайтиришда партия, совет ва комсомол ташкилотларига яқиндан ёрдам беришдир.

Матбуот партиямизнинг энг ўткир қуроли сифатида қишлоқ меҳнаткашларини қишлоқ хўжалигини кескин равишда юксалтириш учун курашга сафарбар этиши лозим. Матбуотнинг вазифаси — меҳнаткашларни онгли интизом ва совет ватанпарварлиги руҳида, совет Ватанининг қудратини тобора мустаҳкамлаш учун кураш руҳида тарбиялашдан иборат.

В. И. Ленин туғилган куннинг 85 йиллиги олдидан

ЛЕНИНСК, 11 апрель. (ЎзТАГ). Ўзбекистон нефтьчиларининг улуғ Ленин номига қўйилган шаҳрида яшаб турган меҳнаткашлар Коммунистик партиянинг ва дун'ёда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси туғилган кунга 85 йил тўлганлигини кенг нишонлашга тайёрланмоқдалар.

Саноат корхоналарида ва ўқув юртларида тўрт юздан кўпроқ агитатор Ильичнинг ҳаёти ва революцион фаолияти тўғрисида суҳбатлар ўтказмоқдалар ва бу ҳақдаги материалларни ўқиб бермоқдалар. Нефтьчилар клубида, шунингдек ёғ заводи ва пахта заводи клубларида бу тарихий кунга бағишланган виставкалар очилди. Ҳамма корхоналарда ва муассасаларда деворий газеталарнинг махсус сонлари чиқарилади. Бу сонларда Ленин васиятларининг амалга оширилганлиги ҳақида сўзлаб берилади.

* * *

БЕКОБОД, **(«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан).** Шаҳар партия комитети Совет давлатининг асосчиси, Коммунистик партиямизнинг ташкилотчиси ва раҳбари Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 85 йиллиги олдидан тайёргарлик ишлари олиб бормоқда.

Шаҳар саноат корхоналари ва ишлабчиқариш муассасаларида ишчилар, инженер-техник ходимлар ўртасида улуғ Лениннинг революцион фаолияти ва ҳаёт йўли ҳақида докладлар, суҳбатлар ўтказилаётир. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия комбинатининг партия ташкилоти Ленин туғилган кунни нишонлаш юзасидан бирқанча ишлар олиб бормоқда. Малакали докладчилар томонидан заводнинг цехларида Ленин туғилган куннинг 85 йиллигига бағишланган суҳбатлар ўтказилмоқда. Хилково цемент заводи ва Фарҳод ГЭС ишчилари, хизматчилари ўртасида ҳам лекциялар, докладлар бўлмоқда. Шаҳар партия кабинетида докладчилар ва агитаторлар учун консультация уюштирилди. Кабинетда Маркс, Энгельс, Ленин, Сталин асарларининг виставкаси ташкил қилинди. Шаҳар партия комитетининг пропаганда-агитация бўлими В. И. Ленин туғилган куннинг 85 йиллиги муносабати блан докладчилар учун семинар ўтказишга тайёрланмоқда.

* * *

ОҲАНГАРОН, 12 апрель. (ЎзТАГ). Оҳангарон меҳнаткашлари Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 85 йиллигини кенг равишда нишонлашга тайёргарлик кўрмоқдалар. Шаҳар корхоналарида, муассасаларида ва ўқув юртларида шу улуғ кунга бағишлаб суҳбатлар ва лекциялар ўтказилмоқда, виставкалар ва фото витриналар ташкил қилинмоқда.

Шаҳар партия комитетининг лектори И. А. Артюх «Владимир Ильич Лениннинг апрель тезислари» деган темада «Ўзбекуголь» трестининг 9-нчи шахтасида лекция ўқиди. Шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетининг ходимлари ҳам шу темада доклад тингладилар.

Шу кунларда шаҳар кутубхонасига келучилар кўпайди. Буерда Коммунистик партиянинг асосчиси ва жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг негизини қурган Лениннинг ҳаётига ва фаолиятига бағишланган катта виставка очилди.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўртоқ М. С. Киселевни Ленин ордени блан мукофотлаш тўғрисида

Ўртоқ М. С. Киселев ижтимоий-сиёсий фаолиятининг эллик йиллиги муносабати блан ва унинг революцион ҳаракатда актив қатнашганлигини тақдирлаб, ўртоқ Михаил Семенович **Киселев Ленин** ордени блан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Н. ПЕГОВ

Москва, Кремль
1955 йил, 11 апрель.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўртоқ Ф. М. Табачниковни Ленин ордени блан мукофотлаш тўғрисида

Ўртоқ Ф. М. Табачников ижтимоий-сиёсий фаолиятининг эллик йиллиги муносабати блан ва унинг революцион ҳаракатда актив қатнашганлигини тақдирлаб, ўртоқ Федор Матвеевич **Табачников** Ленин ордени блан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Н. ПЕГОВ

Москва, Кремль
1955 йил, 11 апрель.

Н. А. БУЛГАНИН Австрия Ҳукумат делегациясини қабул қилди

12 апрельда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин Австрия Ҳукумат делегациясининг бошлиғи, Австрия федерал Канцлери Ю. Рааб жанобларини ҳамда делегация а'золари Вице-Канцлер А. Шерф жанобларини, Ташқи Ишлар Министри Л. Фигль жанобларини ҳамда Ташқи Ишлар Министрлигининг Статс-Секретари Б. Крейский жанобларини қабул қилди. Делегация блан бирга Австриянинг СССР даги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Н. Бишофф жаноблари ҳам бор эди.

Қабул вақтида СССР Ташқи Ишлар Министри В. М. Молотов, шунингдек СССРнинг Австриядаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси ва Олий Комиссари И. И. Ильичев ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

В. М. МОЛОТОВ Австрия Ҳукумат делегациясини қабул қилди

12 апрельда СССР Ташқи Ишлар Министри В. М. Молотов Австрия Ҳукумат делегациясининг бошлиғи, Австрия Федерал Канцлери Ю. Рааб жанобларини ҳамда делегация а'золари Вице-Канцлер А. Шерф жанобларини, Ташқи Ишлар Министри Л. Фигль жанобларини ва Ташқи Ишлар Министрлигининг Статс-Секретари Б. Крейский жанобларини қабул қилди. Делегация блан бирга Австриянинг СССР даги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Н. Бишофф жаноблари ҳам бор эди.

Қабул вақтида СССР Ташқи Ишлар Министрининг Ўринбосари В. С. Семенов ҳамда СССРнинг Австриядаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси ва Олий Комиссари И. И. Ильичев бор эдилар. (ТАСС).

Ғарби-Шимолий областьлар ва автоном республикалар қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгаши

ЛЕНИНГРАД, 11 апрель. (ТАСС). Бугун Таврический саройида Ғарби-Шимолий областьлар ва автоном республикалар қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгаши очилди. Колхозлар, МТСлар ва совхозларнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш соҳасидаги вазифаларига бағишланиб КПСС Марказий Комитетининг қарори блан чақирилган бу кенгашда 1700 дан кўпроқ киши қатнашмоқда. Булар орасида Архангельск, Великие Луки, Вологда, Калининград, Ленинград, Мурманск, Новгород, Псков областьлари ва Коми АССРнинг колхозчилари, МТС, совхоз ва илмий-текшириш муассасаларининг ходимлари, партия, совет қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш органларининг раҳбарлари бор.

Кенгашга Украина, Белоруссия, Эстония, Латвия, Литва ва Карело-Фин Совет Социалистик Республикаларининг делегациялари келди.

Кенгаш ишларида КПСС Марказий Комитетининг кенгаш қатнашчилари томонидан гулдурос қарсаклар блан кутиб олинган биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрущчев қатнашмоқда.

Кенгаш бошланмасдан олдин ўртоқ Н. С. Хрущчев Кингисепп районидаги Димитров номли колхозда ва Волосово районидаги «Сельцо» совхозида бўлди, колхозчилар ва қишлоқ хўжалик мутахассислари блан суҳбатлашди.

Кенгашни РСФСР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. М. Пузанов очди.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг а'золари кенгаш фахрий президиумига баланд руҳ блан сайландилар.

Ғарби-Шимолий областьлар ва автоном республикаларнинг колхозлари ва совхозларида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш тадбирлари ва давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари топшириш ҳақида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ўртоқ П. П. Лобанов доклад қилди.

Ўртоқ Лобанов доклади юзасидан музокаралар бошланди. (ТАСС).

Ижтимоий фанлар ўқитувчиларининг республика кенгаши

Олий ўқув юртларида ижтимоий фанларни ўқитиш масалаларига бағишланиб 11—12 апрельда Тошкентда республика кенгаши ўтказилди. Ўзбекистон КП Марказий Комитети томонидан чақирилган бу кенгашда Тошкент олий ўқув юртларининг марксизм-ленинизм асосларидан, сиёсий иқтисод ва философиядан дарс берувчи ўқитувчилари, Тошкентдаги олий ўқув юртларининг директорлари, илмий муассасаларнинг ходимлари, партия ва совет ташкилотларининг вакиллари қатнашдилар.

Кенгаш қатнашчилари «КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорлари муносабати блан ижтимоий фанлар кафедраларининг вазифалари» деган темада Ўзбекистон КП Марказий Комитети секретари Х. Г. Ғуломовнинг докладини тингладилар ва муҳокама қилдилар.

Докладда, шунингдек музокараларда КПСС Марказий Комитети январь Пленуми томонидан қўйилган вазифаларни амалга оширишда олий ўқув юртларининг катта роли борлиги уқтириб ўтилди. Мутахассислар тайёрлашни тинмай такомиллаштириш, олий ўқув юртларини тамомлаб чиқаётган ёшларнинг ўз касбларини мукаммал эгаллаб олишлари блан бирга, идеологик жиҳатдан етарли даражада яхши чиниқиб чиқишларига ҳам эришиш олий мактаб ходимларининг фахрли бурчидир. Бу вазифани муваффақиятли бажариш, аввало, ижтимоий фанлар — марксизм-ленинизм асослари, сиёсий иқтисод ва философия кафедраларининг ишларидаги ғоявий-назарий савияни оширишни талаб қилади.

Студентларнинг марксизм-ленинизм назариясини ижодий равишда эгаллашларига, уларнинг марксизм-ленинизм фани соҳасидаги билимлар блан мустаҳкам қуролланишига ҳартомонлама ёрдам бериш ижтимоий фанлардан дарс берувчи ўқитувчиларнинг энг муҳим вазифасидир, чунки партиямизнинг сиёсати, хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик қилиш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишлари марксизм-ленинизм фани асосига қурилгандир. Ишга ижодий қараш, фан соҳасида қироатхонликка ва схоластикага қарши, марксизм-ленинизм назариясини вульгарлаштиришга ва бузишга қарши, буржуазия идеологиясининг ҳарқандай кўринишларига қарши кескин кураш олиб бориш ижтимоий фанлар кафедраларининг самарали ишлаши учун энг зарур шартдир.

Ба'зи экономистлар ва олий ўқув юртларидаги ўқитувчиларнинг исте'мол қиладиган товарлар ишлаб чиқариш гўё ҳал қилучи аҳамиятга эга, деб айтган назарий жиҳатдан хато ва сиёсий жиҳатдан зарарли фикрлари партия матбуоти саҳифаларида қаттиқ танқид қилинганлигини кенгаш қатнашчилари ғоят якдиллик блан ма'қулладилар. Кенгаш қатнашчилари ўз нутқларида бундай қарашларга марксизм-ленинизм назариясини ва партиямизнинг бош йўлини, я'ни ишлабчиқариш воситаларини ишлаб чиқаришни кўп даражада ривожлантиришни, оғир индустрияни тез сур'атлар блан ривожлантиришни кўзда тутган йўлни ревизия қилишдан бошқа нарса эмас, деб баҳо бердилар. Оғир индустрия социалистик экономиканинг фундаменти, мамлакат мудофаа қувватини янада мустаҳкамлашнинг асоси, халқ фаровонлигини оширишнинг манбаидир.

Кенгашда шу нарса кўрсатиб ўтилдики, республика олий ўқув юртларининг ижтимоий фанлар кафедралари партия XIX с'ездининг директиваларига ва КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларига амал қилиб, кейинги вақтларда ўқитиш сифатини ва методикасини яхшилаш соҳасида анчагина ишлар қилдилар. В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университетининг диалектик ва тарихий материализм кафедраси, Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтининг ва В. В. Куйбишев номидаги Ўзбекистон қишлоқ хўжалик институтининг марксизм-ленинизм кафедралари, Низомий номидаги Тошкент педагогика институтининг сиёсий иқтисод кафедраси бирмунча ижобий натижаларга эришдилар. Шу блан бирга, республика олий ўқув юртлари ижтимоий фанлар кафедраларининг ишида жиддий камчиликлар ва нуқсонлар борлиги ҳам кўрсатиб ўтилди.

Бу камчиликлар асосан шундан иборатки, марксизм-ленинизм асосларига, сиёсий иқтисодга, диалектик ва тарихий материализмга доир лекциялар кўпинча абстракт характерда бўлмоқда, коммунистик қурилиш практикаси блан боғланмаётир, бу лекциялар догматизм ва қироатхонлик элементларидан ҳоли эмас. Лекцияларда айрим қоидаларни чалкаш ва ноаниқ, ба'зан эса хато талқин этиш ҳоллари ҳам бор.

Чунончи: Тошкент молия-иқтисод институтининг ўқитувчиси ўртоқ Крилов капиталистик давлатлар ташқи савдосининг характерини нотўғри та'рифлаб берган. Яна шу институтда социалистик саноат экономикаси кафедрасининг мудири ўртоқ Эрлих мамлакатимизда саноат блан қишлоқ хўжалигининг нисбати масаласини баён қилаётганида қўпол хатоларга йўл қўйган.

Бирқанча лекцияларда партиямиз сиёсатининг энг муҳим назарий қоидалари, жумладан ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқини ривожлантириш ва уни мустаҳкамлашда Коммунистик партиянинг роли яхши тушунтириб берилмаётир. Ба'зан лекцияларда марксизм-ленинизм қоидалари чуқур, ишонтирарли қилиб асослаб берилмаётир.

Кўпгина ўртоқлар ўз нутқларида шуни айтиб ўтдиларки, семинар машғулотлари ўқиш процессини ташкил этишда катта ўрин тутади. Бу машғулотлар тўғри ўтказилган тақдирда ўқучилар олаётган билимларни мустаҳкамлайди ва чуқурлаштиради, студентларга программа материали устида мустақил ижодий иш олиб боришни ўргатади. Броқ, айрим олий ўқув юртларида ижтимоий фанлардан дарс берувчи ўқитувчилар семинарларга расмиятчилик блан қарамоқдалар. В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университетида, Тошкент Қишлоқ хўжалик институтида ва бошқа ба'зи олий ўқув юртларида семинарларга студентлар тўла тўпланмасалар ҳам машғулотлар ўтказилаверади ва машғулотларда студентлар актив қатнашмаётир. Ҳали ҳам шундай ҳоллар рўй бермоқдаки, семинарларда темаларнинг асосий қоидаларини ижодий муҳокама қилиш ўрнига, аллақачонлар қоралланган савол-жавоблар методи қўлланилмоқда. Мана шундай методни қўлланиш натижасида айрим студентлар ёзиб келган нарсаларига қараб гапиришга одатланиб қолмоқдалар, темани ижодий билиш ва ўрганиш ўрнига, ёдлаб олиш блан шуғулланмоқдалар.

Мана шу ва шунга ўхшаш нуқсонларга кўп жиҳатдан шу нарса сабаб бўлмоқдаки, кўпгина институтларнинг дирекциялари ва партия ташкилотлари ижтимоий фанлар кафедраларининг ишларини доимий контроль қилмаётирлар, ўқитишнинг сифати ва методикаси блан етарли равишда қизиқмаётирлар. Кафедраларнинг раҳбарлари, институтларнинг дирекциялари ва партия ташкилотлари лекцияларини ва семинар машғулотларини камдан-кам муҳокама қиладилар, кенг миқ'ёсда фикр олишиш, ўқитучилар орасида танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириш учун зарур шароит вужудга келтирмаётирлар, бу эса ишга ёмон та'сир қилмоқда. Тошкент ва Самарқанд шаҳар партия комитетлари, шунингдек олий ўқув юртлари бўлган бошқа шаҳарларнинг партия комитетлари ижтимоий фанлар кафедраларининг ишлари блан етарлик равишда шуғулланмаётирлар.

Кенгашда сўзга чиққан ўртоқлар кўпгина кафедраларда илмий-назарий ишлар яхши ташкил қилинмаганлигини айтиб ўтдилар. Республикадаги тарихчилар, философлар ва экономистлар кейинги бирнеча йил давомида социалистик қурилишнинг актуал проблемаларига доир битта ҳам катта монографик тадқиқот э'лон қилмаганликлари жуда катта камчиликдир. Бирқанча ижтимоий фанлар кафедраларида илмий тадқиқот планлари йилдан-йилга бажарилмасдан келмоқда, ба'зи илмий ишлар тематикаси жуда тор бўлиб, кўпинча бирхил темани такрорламоқда. Назарий тадқиқотлар жуда кам.

Шу нарса айтиб ўтилдики, бундай аҳвол учун айбнинг катта қисми республика Фанлар академияси ва Маркс — Энгельс— Ленин—Сталин институти Ўзбекистон филиалининг устига тушади, чунки улар ижтимоий фанлар соҳасидаги илмий-тадқиқот ишларини мувофиқлаштириб олиб бориш соҳасида ўзларига юклатилган вазифани яхши бажармаётирлар.

Илмий-текшириш ишларининг орқада қолаётганлиги натижасида республикада ижтимоий фанлардан дарс берувчи 436 ўқитувчи орасида фан докторлари жуда кам, ўқитувчиларнинг 60 процентидан кўпроғи эса умуман илмий унвонга ва илмий даражага эга эмас. Ёш илмий ходимлар тайёрлаш иши э'тибордан четда қолиб келмоқда. Ижтимоий фанлар бўйича аспирантура ташкил қилинган тўртта олий ўқув юртида кейинги 3 йил мобайнида аспирантурани 31 киши тамомлаб чиқди, шулардан фақат 3 кишигина диссертация ёқлади. Ўрта Осиё Давлат университети сингари катта олий ўқув юртининг марксизм-ленинизм кафедрасида шу муддат ичида аспирантурани фақат 4 киши тамомлади, лекин уларнинг биттаси ҳам диссертация ёқламади.

Кенгаш қатнашчилари ижтимоий фанлар кафедраларининг фаолиятини ҳартомонлама анализ қилиб, бу кафедраларнинг олий ўқув юртларидаги бутун идеологик ва тарбиявий ишларнинг аҳволи учун мас'улияти катта эканлигини кўрсатиб ўтдилар. Ижтимоий фанлардан дарс берувчи кўпгина ўқитувчилардаги камчилик шуки, улар студентларга лекциялар ўқиш ва улар орасида семинар машғулотлари ўтказиш блангина чекланиб қолмоқдалар, студентларда юксак ма'навий хислатларни шакллантириш учун марксизм-ленинизм назариясининг та'сир ўтказучи тарбиявий кучидан фойдаланмаётирлар.

Кенгашда СССР Олий та'лим министрлиги ижтимоий фанлар ўқитиш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари И. А. Ведерников нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари олий ўқув юртларида ижтимоий фанларни ўқитишни янада яхшилашга доир кўпгина таклифлар киритдилар. Кенгаш, партия ташкилотларининг ёрдами блан ижтимоий фанлар кафедраларининг иши КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларида олий ўқув юртлари олдига қўйилган катта ва мас'улиятли вазифалар даражасига кўтарилади, деб ишонч билдирди.

Кенгаш қатнашчилари «Тур ҳосил бўлиш назариясининг фалсафий масалалари» деган темада философия фанлари доктори профессор Г. В. Платоновнинг, «Социализм сиёсий иқтисодининг ба'зи проблемалари тўғрисида» иқтисодий фанлар доктори профессор И. Д. Лаптевнинг, «Атом энергияси техникани тараққий қилдиришнинг қудратли воситасидир» деган темада СССР Фанлар академиясининг старший илмий ходими А. С. Ленскийнинг лекцияларини тингладилар. (ЎзТАГ).

3-нчи „Далварзин" совхози чигит экишни тугаллади

БЕКОБОД, 12 апрель. (ЎзТАГ). 3-нчи «Далварзин» совхозининг коллективи чигит экишни муддатидан илгари тамомлади. 2.850 гектар ерга чигит торқаторлаб ва 620 гектар ерга квадрат-уялаб экилди.

Совхозда тракторчилардан Н. Абубакиров ва З. Мамашарипов бошлиқ экиш агрегатларининг экипажлари яхши натижаларга эришди. Бу экипажларнинг ҳарбири 100 гектардан кўпроқ ерга квадрат-уялаб чигит экди.

Эрта экилган участкаларда чигит текис ундириб олинди.

Моҳир механизаторлар

Бўка районидаги 1-нчи МТСнинг Маленков номли колхозда хизмат қилаётган механизаторлари орасида ёш универсалчи Рашид Умаровнинг номини ҳамма ҳурмат блан тилга олади. Ўртоқ Умаров ўзининг ишчанлиги, ҳалол меҳнати туфайли катта обрў қозонди. У ўзига бириктирилган машинасини белгиланган муддатдан илгари сифатли қилиб ремонтдан чиқариб, чигит экишни тўла тайёргарлик блан кутиб олди. У майолди социалистик мусобақасига қўшилиб, Маленков номли колхознинг 2-нчи бригадасида квадрат-уялаб чигит экаётир. Умаров чигитни квадрат-уялаб экишда кунлик нормасини 1,5—2 ҳисса қилиб бажармоқда. Моҳир универсалчи Рашид Умаров ўз тажрибасини бошқа механизаторларга ҳам ўргатмоқда. Умаровдан ўрнак олган универсалчи С. Сатторов ҳам кунлик экиш графигини 150—180 процент қилиб бажараётир.

КПСС Марказий Комитети Пленумлари қарорларидан илҳомланган универсалчилар колхозчилар блан ҳамкорликда ишлаб чигит экишни қисқа муддатда тугаллаб, уни ернинг табиий намида текис ундириб олиш чораларини кўраётирлар.

Я. ИСМАТОВ.

1930 В. В. МАЯКОВСКИЙ 1955

Тирикдай, тириклар блан суҳбатда

Адабиётимизнинг ўсиш йўлидаги жуда кўп қувончли янгиликлари, жуда кўп йирик воқиалар Маяковскийнинг буюк номи блан бевосита боғлиқ. Шоирнинг «Тирикдай, тириклар блан суҳбатда бўларман» деган гапи чиндан ҳам тез-тез ёдимизга тушиб туради. Адабиёт тўғрисида нимаики катта гап бўлса, унда Маяковский худди ўзи қатнашаётгандай, у салобатли гавдаси блан ўрнидан туриб дам сўзимизга далил бўлгандай, дам пўлат мисра'си янграб кетгандай туюлади.

Ўтган йилнинг охирида мен СССР Совет ёзувчиларининг Бутуниттифоқ иккинчи с'ездида қатнашдим. С'езднинг бутун иши, барча доклад, нутқ ва мунозаралари Горький ва Маяковский асослаган, улар курашиб вояга етказган адабий-ғоявий принциплар асосига қурилган эди.

Бизнинг энг талантли шоирларимиз поэзияга шундай катта ва мураккаб мазмун бағишлаш кераклигини ҳам, шу блан бирга, буни амалда қандай бажариш кераклигини ҳам Маяковский асарларидан кўриб ўргандилар. Маяковский катта ва мураккаб революцион мазмунни ҳам эпик образларда, ҳам лирик куйларда очиб ташлади. Шундай қилиб, гражданлик поэзиясининг асосий хусусиятларидан бири — жамият ва шахс манфаатларининг бирлигини куйлаш Маяковский ше'рларида ўз ифода формасини ҳам топди. Унда эпик ва лирик оҳанглар узвий ва мантиқий равишда бирлашди.

Бу воқиа,
ё кўшинда,
ё бутун юртда,
Ё менинг
қалбимда
юз берди.

Совет поэзияси, шу жумладан ўзбек совет поэзияси ҳам, бу мисра'ларни ўзининг шиори қилиб олди десак бўлади.

Ўзбек поэзиясида характер жиҳатидан жуда катта ўзгаришлар юз берди. Биз кўпгина шоирларимизга халақит бериб келган умумий ва баландпарвоз қасидабозликдан, риторикадан қутулмоқдамиз; турмушнинг мазмунига кириб бориш, темани конкрет тушуниш, кучли инсоний туйғулар, ҳаётий манзаралар — булар поэзиямизнинг ютукларидир. Бу йўлда ҳам бизга Маяковский поэзияси мактаб бўлди.

Маяковскийнинг янгроқ шиор-сатрлари конкрет ҳаётий манзарани кўрсатишга асосланиб, мантиқий равишда ше'рнинг бутун мазмунидан келиб чиқади ва тасвир этилган нарсаларга шоирнинг ёрқин муносабатини кўрсатади. «Тўқсон қават бинонинг ичи» деган ше'рни олайлик. Ше'рнинг сўнгги мисра'лари бундай:

«Етти минг чақирим
олға интилиб,
Етти йил орқага
кетиб қолибман!»

Бу мисра'лардан олдин эса, ше'рда «америкача ҳаёт»нинг жирканч манзараси конкрет тасвир этилган.

Яна бир мисол: «Кузнецкстрой ҳақида ҳикоя» деган ше'рида Маяковский реалистик картина чизади, оғир меҳнат шароитини батафсил тасвирлайди, қийин шароитда улуғ мақсад сари интилаётган чидамли, жур'атли, ўжар одамларнинг портретларини яратади-да, ше'р охирида бундай дейди:

Советлар юртида
бор экан
Бундай ўртоқлар,
Мен биламан —
Шаҳар тикланади
Мен биламан —
гуллайди боғлар!

Мана шундай қилиб, Маяковский, ижодида бақувват поэтик пафос яратилади. Бундай ҳаётий пафос поэзиядан риторик совуқликни қувлаб чиқаради. Биз ўзбек шоирлари Маяковский дарсларининг бу самарасини ҳам ўз ижодимизда яққол сезмоқдамиз ва буни фахр блан иқрор этамиз. Совет ёзувчиларининг иккинчи с'ездида шоир Самад Вурғун айтганидай, ҳозир бизнинг поэзиямиз парвоз этишга ҳозирланиб турган бургутга ўхшайди, бундай парвоз учун бизнинг бепоён юксакликларимиз бор — у ҳам бўлса, коммунистик идеаллар юксаклигидир.

Адабиётимизнинг истиқболини ўйлаганимизда ҳам биз биринчи галда Маяковскийни, унинг дадил парвозини эслаймиз. Ма'лумки, эндиликда совет адабиёти дун'ёда тинчлик, демократия ва социализм учун курашда ёлғиз эмас. У жаҳон прогрессив адабиётидай қудратли иттифоқдошига эга. Иккинчи с'ездда биз буни жуда ҳам яққол кўрдик. С'ездда четэллардан келган ўнлаб прогрессив ёзувчилар қатнашди. Совет адабиёти бизнинг ризқи-рўзимиз бўлиб қолди, дейишди улар, совет адабиётининг социалистик гуманизм, халқ манфаатлари туфайли бўлган жанговарлиги биз учун миллионлаб оддий кишилар қалбига йўл очиб берди, деб иқрор этишди.

Совет адабиётининг халқаро аҳамиятининг ўсишида ҳам Маяковскийнинг буюк ролини ҳар қадамда сезиб турибмиз. С'езд кунлари биз Маяковскийнинг уйига бордик. Москванинг четка кўчаларидан бирига жойлашган бу икки қаватли соддагина уй шоирнинг тирик вақтидагидай ҳамиша гавжум. Биз борган куни бу ерда с'езд делегатларига «Ишчиларнинг муаллимаси» деган фильм кўрсатилди. Бу фильм 1916 йилда Маяковский бошчилигида ишлабчиқарилган, унинг сценарийсини ҳам Маяковский ёзган, бош рольда шоирнинг ўзи ўйнайди. Биз бу фильмда ёш Маяковскийнинг ўзини кўрдик десак бўлади, чунки у ишчи йигит ролини мутлақо гримсиз, худди ўзига хос ғайрат ва маҳорат блан ўйнади. Шу залнинг ўзида биз шоирнинг ўз овозини ҳам эшитдик — унинг бирнеча машҳур ше'рлари ўз ижросида плёнкага ёзиб олинган экан. Мана шу ярим қоронғи, тинч залда улуғ шоирнинг ҳаммамизга илгаригидан танишдай туюлган салобатли янгроқ овозини тинглар эканмиз, мен негадир орқамга қайрилиб қарадим... Қарасам, оппоқ сочли, қотмагина, кекса, нуроний бир одам кўзларига ёш олиб ўтирипти. Бу машҳур француз ёзувчиси, Маяковскийнинг шогирди ва яқин дўсти Луи Арагон эди. У, шоирнинг тириклигида бу тарихий уйда кўп марта меҳмон бўлган... Ўша куни бу залда жаҳоннинг деярлик ҳамма бурчакларидан меҳмонлар бор эди. Улар музейнинг эсдалик дафтарига: Маяковский бизнинг эски танишимиз эди, бугун унинг ўз овозини эшитганимиз учун ўзимизни бахтиёр ҳисоблаймиз, деб ёзиб кетдилар.

Маяковскийнинг уйидаги кутубхонада юзлаб тилларда чиққан китоблар бор. Улуғ устоз бошчилигидаги бу кўптилли китоблар оиласида биз ўз асарларимизни ҳам кўрдик, юрагимиз зўр ифтихор туйғуси блан тўлди. Бу — улуғ дўстлигимиз ифодаси бўлган кўпмиллатли адабиётимиз блан фахрланиш туйғуси эди. Адабий ҳаётимизнинг ҳар соҳасида Маяковский «тирикдай, тириклар блан суҳбатда!»

Асқад МУХТОР.

В. МАЯКОВСКИЙ.

БИРИНЧИ ШЕ'Р

(«Садоқат ҳақида ше'рлар» номли циклдан)

Иш столим, қоғоз ва сиёҳ...
Ҳар галгидай:
ше'р ёзай десам,
Кўзим юмиб хаёлга ботсам,
Пайдо бўлар у таниш сиймо.
У қадрдон
пайдо бўлган он,
Уйим тўлиб кетади нурга.
Ба'зан, бўлар бир нафас меҳмон,
Ба'зан, тонгни кутамиз бирга...
Мисра' туғар тик ё
з
и
н
а
л
и,
Боқар, ўқир ва дер муттасил:
— Ҳаёжон кам, пишмаган ҳали;
«ва» ортиқча, «!» бета'сир!
Ўчираман.
Яна ёзаман....
— Бунисининг ма'носи сийқа,
Марвариддай тер сўзни гўзал,
Фикринг бўлсин янги
ва қисқа.
Лунж шишириб нафас ростлайман.
Ботиб кетар манглайга бармоқ.
Шодлик, худди каптардай, бир чоқ
Юрагимни силкитар бирдан:
Мисра' туғар —
тик,
ё зинали,
— Бу чаккимас! — дейди у кулиб
Ва дер яна бошидан ўқиб:
— Ше'ринг тугал ше'р эмас ҳали;
Одам қани? Қизғин меҳнатда —
Манглайидан тер оқиб турган?
Учкан,
сузган
ва кабинетда —
Микроскопга боқиб ўлтирган?
Боқар унга қаҳрамонларим,
Қизаришар...
— Булар ўхшамас! —
Ҳаётдаги тирик одамлар
Бундай қилмас, бундай сўзлашмас!
Томирларим учар пирпираб,
Кўзларимдан қочади уйқу,
Гигант қомат блан туриб у
Содда, қат'ий уқдиради зап:
— Бор,
кир шулар сафи, қалбига!
Шу чўққидан атрофингга боқ;
Улар блан кул, қайғир бирга,
Мисра'лар ҳам туғар осонроқ.
Куйла, улар садоқатини! —
У, сўздамас, содиқ, бежирим
Хулқда,
Ишда —
берар ажрим
Уларнинг партия, халққа ҳурмати!
Куйла, улар енгажак! Броқ
Тўсиқ чиқса, осон йўл кўрсат:
Бюрократ,
ғийбатчи,
қолоқ —
Ўткинчини сава — қил ўсал!
Мўлжалга ур, мерган сингари,
Ва'з —
энди пучак
ва ҳечдир.
«Бугун
шоир қофиялари —
Мақтов,
шиор,
найза,
қамчидир!» —
Ҳар гал шундай ўргатиб менга,
Садоқатим, сабрим синайди.
Катта кафтин қўйиб елкамга,
Қоқар: янги ше'рим тугайди.
О, қандай бахт! ва шоирга хос
Юрак тўла ҳаяжон, севинч...
— Раҳмат! — дейман, —
талабчан устоз,
Владимир
Владимирович!
Шундай! ҳаргал пайдо бўлган он,
Уйим тўлиб кетади нурга.
Ба'зан, бўлар бир нафас меҳмон,
Ба'зан, тонгни кутамиз бирга.

Мамарасул БОБОЕВ.

Навоий номли кутубхонада виставка

Навоий номли республика халқ кутубхонасида машҳур совет шоири Владимир Маяковский вафотининг 25 йиллигига бағишланган виставка очилди. Виставка И. В. Сталиннинг «Маяковский совет давримизнинг энг яхши, энг талантли шоири эди ва шундай бўлиб қолади» деган сўзлари ёзилган бўлим блан бошланади. Бу бўлимга Маяковскийнинг ҳаёти ва ижодига оид муҳим ҳужжатлар ва шоирнинг Владимир Ильич Ленин, партия ва Ватан ҳақидаги асарлари қўйилган. Шунингдек отоқли давлат арбобларимизнинг Маяковский ҳақидаги сўзларидан парчалар ёзилган ҳужжатлар бор.

Маяковский Улуғ Октябрь революцияси ва гражданлар уруши йилларида бирқанча сатирик асарлар ёзган. У асарларда революция душманлари, четэл босқинчилари, шунингдек мамлакатдаги айрим ишёқмас, лаганбардорлар фош қилинган. Сатирик ше'рлар орасида Маяковскийнинг «Лаганбардор», «Мажлисбозлар» «Стун» ва бошқа асарларидан парчалар келтирилган ва бу асарларга ишланган карикатуралар қўйилган.

Ўзбек совет шоирлари Маяковскийни ўз устозлари деб биладилар. Виставкада «Маяковский ва ўзбек совет адабиёти» деган бўлим ташкил этилган. Бу бўлимда Ҳамза Ҳакимзода, Ғафур Ғулом, Ойбек, Уйғун, Ҳамид Олимжон, Амин Умарий, Зулфия ва бошқа шоирларимизнинг ижодий юксалишларида Маяковскийнинг та'сири ҳақида мақолалар ва бошқа ҳужжатлар қўйилган. Шунингдек, Маяковскийнинг ўзбек тилида нашр этилган асарларига кенг ўрин берилган.

Маяковскийнинг ҳозирги замон жаҳон прогрессив адабиётига та'сири ҳамда четэл прогрессив ёзувчиларининг Маяковский ҳақидаги мақолаларига бағишланган алоҳида бўлим очилган. Бу бўлимда машҳур хитой ёзувчиси Го Мо Жо, турк революцион ёзувчиси Нозим Ҳикмат, отоқли Чили шоири Пабло Неруда ва бошқаларнинг Маяковский ҳақидаги мақолаларидан парчалар келтирилган.

Виставкада В. Маяковскийнинг мамлакатимиз халқлари тилларида нашр этилган асарлари ва унинг ижодий юксалиши ҳақида турли материаллар тўпланган. Виставка яхши безатилган ва улуғ шоирнинг ҳаёти ва ижодига оид характерли адабиётлар, мақолалар, сурат ва бошқа ҳужжатлар қўйилган. Шу кунларда виставкани кўп кишилар келиб кўрмоқда. Бу ерда мактаб ўқувчилари учун консультация уюштирилмоқда.

Маяковский асарлари ўзбек тилида

Улуғ совет шоири Владимир Маяковский асарлари кўпмиллионли совет халқининг бой адабий мероси ҳисобланади. Совет поэзиясининг новатори, шоирлар устози Маяковский совет адабиётининг ривожланишида муҳим роль ўйнайди. Қардош республикалар ёзувчилари, шунингдек ўзбек совет шоирлари Маяковский ижодидан ўрганиб, унинг асарларини ўз тилларига таржима қилмоқдалар. Ўзбек китобхонлари Маяковский асарларини зўр қизиқиш блан ўқимоқдалар ва асарларнинг ҳарбир янги таржимасига катта э'тибор блан қарамоқдалар.

Маяковский асарлари Улуғ Октябрь революциясидан кейин ўзбек тилига таржима қилиниб, оммавий равишда нашр этилабошланди. Кейинги йилларда Ўзбекистонда отоқли шоирнинг асарлари 20 марта икки юз қирқ етти минг нусхада нашр этилди.

Ўтган йили Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти Маяковскийнинг йирик поэтик асари «Владимир Ильич Ленин» поэмасини, шунингдек «Ким бўлсам экан?» ва «Яхши нимаю, ёмон нима» деган асарларини ўзбек китобхонларига тақдим этди.

Республика журналларидан «Шарқ Юлдузи»да шоирнинг Америка цикли ва сатирик ше'рлари, «Муштум» журналида сатирик асарларидан парчалар, «Ўзбекистон хотин-қизлари» журналида Маяковскийнинг «Ленин» ва «Менинг Американи очганим» асарларидан парчалар э'лон қилинган.

Бу йил Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти Маяковскийнинг бир томлик сайланма асарларини ўзбек тилида нашр этишга тайёргарлик кўрмоқда. Бир томликка шоирнинг «Ленин», «Жуда соз», «Менинг Американи очганим» асарлари, сатирик ше'рлари ва бошқалар киритилади. Ҳозир таржимон шоирлар Маяковский асарларини ўзбек тилида нашр этишга тайёрланмоқдалар.

Маяковскийнинг асарлари ўзбек тилида нашр этилаётган адабиёт дарсликлари ва хрестоматияларда кенг ўрин олмоқда. Бундай дарсликларнинг умумий сони ҳозирги вақтда 2 миллион нусхага яқиндир.

Республика журналларининг апрель сонларида Маяковский вафотининг 25 йиллиги муносабати блан, унинг айрим асарлари таржима қилиниб нашр этилмоқда.

Совет даврининг энг талантли шоири

(В. В. Маяковский вафотининг 25 йиллиги муносабати блан)

14 апрельда ажойиб совет шоири, Октябрь революцияси ва социализм қурилишининг оташин куйчиси — Владимир Владимирович Маяковскийнинг вафотига йигирма беш йил тўлади.

Маяковскийнинг номи мамлакатимиз меҳнаткашларига яқин ва азиздир. У ўз асарларида янги дун'ёнинг туғилиш пафосини куйлади, тарихда биринчи марта бун'ёдга келган социалистик давлатнинг улуғворлигини кўрсатиб берди.

Маяковскийнинг адабий фаолияти революциядан илгариёқ бошланган эди. Ёш Маяковскийнинг большевистик подполье ишларида қатнашганлиги натижасида унинг Октябрьгача бўлган ижодида буржуа-помещчик тузумини нафрат блан қоралаш, халқ эрки ва бахти учун курашга қизғин чақириқ каби характерли мотивлар юзага келди.

Маяковский империалистлар бошлаган биринчи жаҳон урушига дадиллик блан қарши чиқди, халқ манфаатлари учун курашди. Маяковский Улуғ Октябрь социалистик революциясини қувонч ва фахр блан: «Менинг революциям», — деди.

Октябрьдан кейинги йилларда Маяковскийнинг улуғвор таланти гуркираб яшнади. У ўзининг бутун адабий фаолиятини революция тақдири, озод бўлган халқнинг янги, бахтли ва қувноқ ҳаёт қуриш учун кураши блан умрбод боғлади.

Маяковский революциянинг содиқ солдати эди, у, ўз ше'рлари блан улуғ армиянинг оддий жангчисидек четэл интервентлари тўдаси ва оқгвардиячиларни тор-мор этишга ёрдам берди.

Питер ва Кронштадт денгизчилари Петроградни Юденич бандитларидан ҳимоя қилишга отланганларида Маяковский томонидан матрослар йиғилишида ўқиш учун махсус ёзилган «Сўл марш»ни айтиб бордилар. «Деникин эшитиб Орёлдан қочган мисра'ларни ҳам эслаб қувонамиз», — деб ёзган эди Маяковский кейинчалик. Қизил аскарлар учун ёзилган биринчи сатирик китоб — «Совет алифбеси» ҳам Маяковскийники эди. Маяковский гражданлар урушининг энг оғир йилларида Россия Телеграф Агентлиги (Роста)да катта агитацион иш олиб борди. Шоир уч мингдан ортиқ плакат ишлади ва уларга олти мингта ше'рий подпись ёзди. Бу плакатлар трафаретда ўнларча ва юзларча нусхаларда кўпайтириларди-да, магазинларнинг ойналарига, витриналарга, Москва ва бошқа шаҳарларнинг вокзалларидаги агитпунктларга осиб қўйилар, фронтларга юбориларди. Улар совет кишиларини совет ҳокимиятининг барча ички ва ташқи душманларига қарши курашга чақирарди. Бу плакатларнинг катта аҳамияти яна шундаки, улар барча совет сатирик журналчиларининг илк намуналари эдилар.

Маяковский бу даврда «ҳаммани қизиқтирган энг актуал» темалардаги жанговар ше'рлар блан бирга қатор йирик асарлар ҳам яратди. Октябрь ғалабасидан сўнг тезда Маяковский биринчи совет пьесаси «Мистерия буфф»ни ёзди, 1920 йилда эса «150.000.000» поэмасини тугатди. Бу асарлар совет қаҳрамонлик эпосини яратишга асос солди.

Совет халқи тинч қурилиш ишларига ўтгач, Маяковский ше'рлари коммунизм қуриш учун ижодий меҳнат қилишга чақириқ бўлиб янграли. У ўз қаламини «бугунги соатта, ҳозирги замон воқи'лигига ва унинг ижодчиси бўлган совет давлати ва партиямиз» хизматига бағишлади. Совет ҳокимиятининг ҳарбир ташаббусини Маяковский қизғин пропаганда қилди.

Маяковский кўпгина газета ва журналларда актив ҳамкорлик қилар, ҳаётнинг энг актуал ва муҳим масалаларини ҳозиржавоблик блан акс эттирарди. «Бугун газетачи шоир бўлиш, — деб ёзган эди Маяковский, — бутун адабий фаолиятингни қурилаётган коммунизмнинг публицистик, пропагандистлик, актив масалаларига бўйсундириш демакдир».

Шоир мамлакатимиздаги ишчиларнинг, янги очилган конда биринчи рудаларни ковлаб олаётган Курск ишчиларининг ва номлари нома'лум бўлган Кузнецк қурувчиларининг, «Красная нить» фабрикаси комсомол-рационализаторларининг, «қора ишчининг кундалик жасорати»ни куйлади.

Маяковский ижодида ўз аксини топмаган бирор тема бўлмаса керак! Унинг учун «майда тема» йўқ эди. «Ҳарбир заррачада большевистик пафосни жаранглата билиш керак» деб ёзган эди шоир.

Маяковский ўзи яшаган давр ҳаётининг турли томонлари блан жонли, мустаҳкам алоқада бўлганлиги ва юксак бадиий маҳоратни эгаллаганлиги туфайли революцион поэзиянинг «Владимир Ильич Ленин» ва «Жуда соз»! каби дурдоналарини яратаолди.

«Владимир Ильич Ленин» поэмаси революция генийси ҳақидаги, кишилик тарихида энг улуғ бурилишни қилган янги омманинг янги доҳийси ҳақидаги эпик полотнодир. Поэмада партия блан унинг доҳийси ўртасидаги улуғ бирлик завқу-шавқ блан куйланган.

Партия ва Ленин
қондош-эгизак,—
Она-тарих учун
қайбири қиммат?
Ленинни
англаймиз
партия десак,
Ленин деганимиз
партия демак.

Шоир Лениннинг улуғворлигини ва кучини доҳий ва у ташкил этган партиянинг халқ блан чамбарчас боғланганлигида, деб билади. Маяковский Коммунистик партияни ишчилар синфининг ажралмас қисми, унинг «умуртқа суяги» эканлигини улуғлайди, у туфайли «ишимизнинг абадийлиги»ни та'кидлайди. Поэмадаги чин юракдан чиққан қуйидаги сатрлар улуғвор жаранглайди:

Синфнинг ақли,
синфнинг иши,
қудрати
ва шуҳрати —
Мана партиямиз нима деган сўз.

Маяковскийнинг яна бир монументаль асари—Октябрьнинг 10 йиллигига бағишланиб ёзилган «Жуда соз!» поэмасида социалистик революция тарихи, мамлакатимизда социализм қурилиши тарихи акс эттирилган. Шоир қаҳрамонлик блан босиб ўтилган йўлни, совет кишиларининг янги жамият қуришда эришган ютуқларини тўлқинланиб ва фахрланиб ҳикоя қилади. Бу ажойиб эпопея социалистик Ватан шарафига айтилган улуғвор гимн блан тугалланади.

Юз йилча яшайлик
Қаримай асло.
Қувватимиз ошсин
Ҳар йил тобора.
Болғалар
ва ше'рлар,
Новқирон бу элни
улуғланг бурро.

Социалистик қурилишнинг пафосини куйлаган, совет кишиларининг юксак ватанпарварлик ҳисларини тасвирлаган Маяковский шу блан бирга янги жамият қуришга халақит берадиган ҳамма нарсага қарши аёвсиз кураш олиб борди.

Шоир эски дун'ёдан мерос бўлиб қолган мешчанлик ва бюрократизм, хушомадгўйлик ва лаганбардорлик, беғамлик ва юзакичилик каби хислатларни шафқатсизлик блан савалади. Ана шу ярамас нуқсонларни сатира остига олучи жуда кўп ше'рлар, шунингдек икки йирик пьеса — «Кана» ва «Ҳаммом»ни ёзди. Эксплуататорлар жамиятининг жирканч сарқитларига қарши қаратилган Маяковский ижоди ҳозир ҳам совет кишиларида юксак аҳлоқий фазилатлар, социалистик Ватан олдида шахсий жавобгарлик ҳиссини тарбияламоқда.

Маяковский сан'атда партиявийлик учун, ёзувчининг ўз мамлакатининг бугунги ҳаётида актив қатнашчи бўлиши учун ҳормай-толмай кураш олиб борди. Шоирнинг ўзи ҳам гўзал бадиий формаларда ифодаланган чуқур ғояли сан'ат яратиш намунасини кўрсатди. Унинг поэзияси—эски дун'ёга ҳужум қилиш поэзияси, душман позицияларига бутун фронт бўйлаб шиддатли атака қилиш поэзиясидир, бу поэзия социалистик ҳаёт ва кишилардаги барча янгиликни ҳимоя қилиш ва кўпайтириш намунасидир.

«Ҳозир ҳамма ёзаяпти ва анча дуруст ёзилаяпти, — деган эди Маяковский бир диспутда, — сен айтчи, ўз ше'рларингни синфнинг қуролига, революция қуролига айлантирдингми ёки айлантиришга уриниб кўрдингми?»

Шу блан бир вақтда шоир тенденциозлик хавфидан эҳтиёт бўлишни та'кидлар эди. Масалан, у, театр ҳақида гапириб: «...Бизга идеяларни саҳнада кўз-кўз қилиш эмас, балки театрдан бирор ғоя олиб чиқиш керак» деган эди.

Маяковский шоирлардан ўз ше'рларининг оммага керакли бўлиши учун ҳаракат қилишларини талаб қилди, «ишчилар аудиториясининг катта поэзия блан, чинакам, халтурасиз ва унинг моҳиятини онгли равишда камситмайдиган поэзия блан яқинлашишига» эришди.

Маяковскийнинг юз томлик партиявий китоблари блан ҳозирги замон поэзиямиз яратган ва яратаётган энг яхши асарлар ўртасидаги жонли, изчил алоқа йил сайин кучайиб бормоқда. Маяковский традициялари кўпмиллатли совет поэзиясида турли-туман ва қизиқ формаларда ривожланиб бормоқда.

Маяковский ижодининг халқаро аҳамияти ҳам жуда каттадир.

Маяковский капиталистик дун'ёни шафқатсизлик блан фош қилган эди. Шоир ўзининг кўпгина асарларида, айниқса четэлларга қилган сафарларидан бевосита олган таассуротлари натижасида яратилган ше'р ва очеркларида капиталистик мамлакатларда ҳукмронлик қилаётган ёвузликларни, олтин культини, меҳнаткашларнинг қашшоқлик ва ҳуқуқсизлиги, ирқий камситишларни, йирик империалистик давлатларнинг бошқа мамлакатларнинг ички ишларига сурбетларча аралашишларини ғазаб блан фош қилади.

Шоир «Менинг Американи очганим» деган очеркида бундай деб ёзган эди: «Фақат мен Америкада бўлган уч ойлик қисқа вақт ичидагина америкалилар мексикалиларнинг ўзларининг ажралмас мексика еросги бойликларини национализациялаш проектини тузганларида мексикалиларнинг тумшуқларига темир муштумларини ўқталиб турдилар, Венецуэла халқи томонидан ҳайдалаётган аллақандай ҳукуматга ёрдам учун отрядлар юбордилар, Англияга агар қарзларни тўламаса ғалла кони Канада хароб бўлади деб дангал шама қилдилар; французларга ҳам шунақа дедилар...»

Маяковский Ғарбий Европани агар у «америка пулига ва бошқа ҳарқандай пулга эргашишни ташламаса» асоратга тушиб қолиши мумкин, деб огоҳлантирган ва АҚШ «ишончсиз буржуа ишининг энг сўнгги қуролли ҳимоячиси бўлиб қолади» деган фикрни айтган эди.

Тинчликнинг оташин ҳимоячиси бўлган Маяковский империалистик давлатларнинг агрессив ниятларини чарчамай фош қилди.

Маяковский четэллардаги дўстларимиз блан: узоқ йиллик озодлик урушини энди бошлаган «нотаниш ва қадрдон Хитой кулилари» блан, иш ташлаган инглиз кончилари блан ва адолатни топаман деб урунган негр блан «ше'р орқали дўстлашиши»дан хурсанд эди.

Маяковский поэзиясининг жанговар традициялари француз шоирларидан Луи Ароган ва Поль Эльюар, чилили Пабло Неруда, кубали Николас Гильен, грек Алексис Парнис, болгар Никола Вапцаров, немис шоири Куба ва бошқа жуда кўп четэл ёзувчилари асарларида яққол сезилиб турибди.

И. В. Сталин та'бири блан айтганда, совет давримизнинг энг яхши, энг талантли шоири Владимир Владимирович Маяковскийнинг вафотидан буён чорак аср вақт ўтди. Лекин унинг ижоди туссизланмади. Унинг ижоди ҳозир ҳам халқимизга коммунизм қуриш ишида, Маяковский ўзининг бутун қудратли талантини, бутун қайноқ ғайратини сарфлаган ишда жанговар қурол бўлиб хизмат қилади.

А. ТУРКОВ.

Бешинчи бешйилликни муддатидан илгари бажарайлик

Тошкент шаҳар саноат, транспорт ва қурилиш ходимлари активининг кенгаши

Яқинда Свердлов номли концерт залида Тошкент шаҳар саноат корхоналари, транспорт ва қурилиш ташкилотлари ходимлари активининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг секретари ўртоқ П. М. Сазонов «Шаҳар саноат корхоналари, транспорт ва қурилиш ташкилотлари ходимларининг 1955 йил давлат планини ва бешинчи бешйиллик топшириғини муддатидан илгари бажаришдаги вазифалари ҳақида» доклад қилди.

—Совет халқи,—деди докладчи,—мамлакатимиз тараққиётининг бешинчи бешйиллик программасининг охирги, ҳал қилучи йилига қадам қўйди. Республика пойтахтининг корхоналари, транспорт ва қурилиш ташкилотларининг ишчилари, хизматчилари ва инженер-техник ходимлари Москва корхоналари коллективларининг бешинчи бешйиллик планини муддатидан илгари бажариш ҳақидаги ташаббусини қизғин қўллаб-қувватладилар. Шаҳар корхоналари ички имкониятлардан тўла фойдаланиб ишлашлари натижасида 1954 йил учун белгиланган план 105,2 процент бажарилди. 1953 йилга нисбатан 14,6 процент кўп маҳсулот ишлаб чиқарилди. Шу бешйилликнинг ўтган тўрт йили ичида шаҳар корхоналари бирнеча юз миллион сўмлик қўшимча маҳсулот бердилар.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати халқ хўжалиги барча соҳаларининг тез сур'атлар блан ривожланишини та'минловчи оғир индустрияни янада юксалтиришга алоҳида э'тибор бериб келмоқдалар. Шаҳардаги машинасозлик саноати 1954 йилда 1950 йилдагига нисбатан 99,7 процент кўп маҳсулот тайёрлади. Машинасозлар социалистик қишлоқ хўжалигига йил сайин кўплаб такомиллаштирилган, янгидан-янги машиналар етказиб бермоқдалар. Колхоз, совхоз ва МТСлар биргина ўтган йилнинг ўзида 1953 йилдагига нисбатан культиваторлар, пахта териш ва тозалаш машиналари, сеялкалар, чанлагич-пуркагичларни 20,6 процент кўп олдилар. «Ташсельмаш», «Узбексельмаш», «Таштекстильмаш» ва бошқа машинасозлик корхоналарида ўтган йили бирнеча янги машиналар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Кенг исте'мол ва озиқ-овқат товарлари ишлаб чиқариш ҳам бирмунча ўсли. Шаҳар корхоналарининг коллективлари эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш учун курашиб, 1955 йилнинг 1 кварталида ҳам яхши натижаларга эришдилар. Квартал топшириғи 102,8 процент бажарилди ва пландан ташқари кўпгина машиналар ва аҳоли кенг исте'мол қиладиган маҳсулотлар ишлаб чиқарилди.

Шунингдек, темирйўл Тошкент бўлими ва шаҳар қурилиш ташкилотлари ҳам ўтган вақт ичида бирмунча муваффақиятларни қўлга киритдилар.

— Броқ,—дейди ўртоқ Сазонов,—ҳали корхоналардаги, транспорт ва қурилишлардаги ички резервлардан тўла ва унумли фойдаланилаётир деб айтаолмаймиз. Ҳатто илғор корхоналардан ҳисобланган «Под'ёмник», Йўллар министрлигига қарашли машинасозлик заводи ва бошқа корхоналарда мавжуд ишлабчиқариш майдонидан, асбоб-ускуналардан жуда қониқарсиз фойдаланилмоқда. Айниқса қурилиш ташкилотлари мавжуд механизмлардан ёмон фойдаланмоқда. Кўпгина корхоналар, жумладан «Ташкабель», карборунд, «Қизил тонг», 1-нчи авторемонт заводи ва бошқа корхоналарда план маҳсулотнинг ҳамма турлари бўйича тўла бажарилмаётир, тайёрланаётган маҳсулотларнинг сифати паст, таннархи эса белгиланганидан анча ошиб кетмоқда. Москва ва Фрунзе район партия комитетлари ҳамда район ижроия комитетлари корхоналарнинг иқтисодий кўрсаткичларини яхшилаш, улардаги камчиликларни тугатиш ва шу асосда давлат планларини ҳамма корхоналар бўйича тўла ва ошириб бажарилишини та'минлаш масалалари блан жуда кам шуғулланмоқдалар. Шу сабабли Москва районидаги корхоналарнинг 27 проценти, Фрунзе районидаги 27 корхонадан 6 таси 1 квартал топшириғини бажармади.

Шаҳар қурилиш ташкилотлари ҳали ўз ишларини бинокорларнинг Бутуниттифоқ кенгаши қатнашчилари Мурожаати асосида қайта қуриб олганлари йўқ. Бинокорликда илғор, индустриал методларни кенг жорий қилишга жиддий э'тибор берилмаётир. «Узгоспроект» ва «Ташгорпроект» ходимлари йиғма темирбетон конструкциялари ва детальларини қурилишларда кенг қўлланишга имкон берувчи проектлар ишлаб чиқиш масаласи блан жуда кам шуғулланаётирлар. 32-нчи қурилиш трестининг раҳбарлари темирбетон конструкциялари ва детальлари ишлаб чиқарувчи завод қурилишини ҳаддан ташқари чўзиб юбормоқдалар.

Музокарада биринчи бўлиб сўзга чиққан И. В. Сталин номли Тошкент тўқимачилик комбинатининг директори ўртоқ Комков комбинат коллективининг меҳнат унумини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаб, унинг таннархини тобора пасайтириш учун қандай курашаётганлиги ҳақида сўзлаб берди. Комбинатда 1 квартал плани 104 процент бажарилди. Коллектив Барнаулдаги комбинат ишчилари ва инженер-техник ходимлари блан бўлган мусобақада ғолиб чиқиш учун илғор иш методларини қўллаб астойдил ишламоқда.

— Докладчи ўз сўзида,—деди ўртоқ Комков,—шаҳардаги айрим корхоналар давлат планларини системали равишда бажармай келаётганлигини айтиб ўтди. Броқ у, шаҳар партия комитети бу қолоқ корхоналарни илғорлар даражасига етказиш учун жиддий тадбирларни кўрмаганлигини ўз-ўзини танқид асосида очиб ташламади.

Шунингдек, музокараларда «Узбексельмаш» заводи партия ташкилотининг секретари Акопов, 2-нчи пойафзал фабрикасининг бичувчиси Степанова, «Ташгорстройтрест» бошлиғи Скребнев, экскаватор заводи касаба союз комитетининг раиси Закуркин ўртоқлар сўзладилар.

Кенгашда «Ташкабель» заводи қаттиқ танқид қилинди. Заводда меҳнатнинг ва ишлабчиқаришнинг ёмон ташкил қилинганлиги, мавжуд техникадан тўла фойдаланилмаслиги, цехларнинг график асосида ишламаслиги натижасида тайёрланаётган маҳсулотнинг сифати паст, таннархи эса белгиланганидан анча юқори. Корхона 1 квартал топшириғини бажармади, пландагидан 3 миллион сўмлик маҳсулот кам тайёрлади. Завод директори ўртоқ Сафонов сўзга чиқиб, йўл қўйилган камчиликларнинг ўз-ўзини танқид остида асосий сабабларини очиб ташлаш ўрнига умумий гаплар блан чегараланди. Кенгаш қатнашчилари ўртоқ Сафоновнинг сўзидан мутлақо қониқмадилар.

Кенгаш охирида шаҳар корхоналари, транспорт ва қурилиш ташкилотларининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари номидан 1955 йил планини муддатидан илгари бажариш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилинди.

Барча колхоз ва совхозларда квадрат-уялаб чигит экишни тез ва сифатли қилиб ўтказайлик!

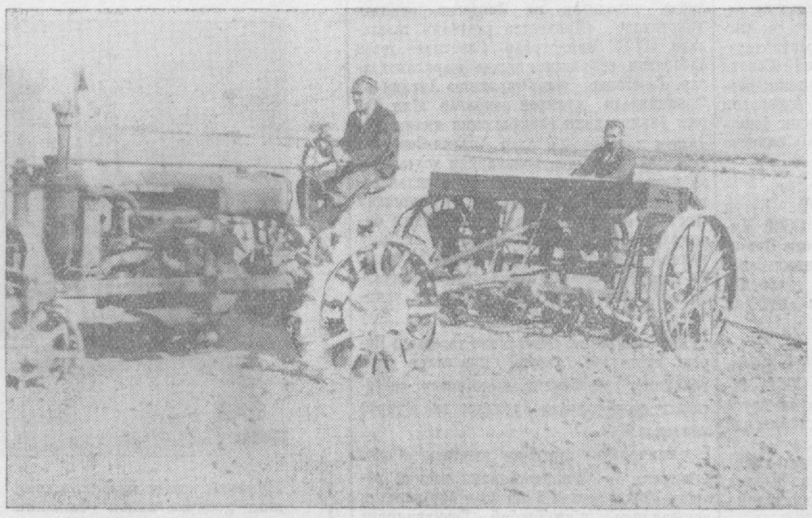

Ўртасарой райони чигит экишни тугаллаш арафасида. Суратда: 1. Универсалчи **У. Маматқулов** ва сеялкачи **Б. Эсонбоев** ўртоқлар Жданов номли колхозда 60х45 схемасида чигит экмоқда. 2. (чапдан ўнгга) Ўртасарой 2-нчи МТСининг бош агрономи **А. Исмоилов**, МТС бошланғич партия ташкилотининг секретари **А. Пирмуҳамедов**, колхоз полеводи **М. Низомов** ва давлат агрономи **А. Исроилов** ўртоқлар чигитнинг униб чиқишини кўздан кечирмоқдалар.

М. Швелев фотоси.

Ўртоқ Х. Умаров бошлиқ бўлим чигит экишни тугаллади

Сирдарё районидаги «Малик» совхозининг ўртоқ Х. Умаров бошлиқ 1-нчи бўлим ишчилари бу йил жонажон Ватанимизга ҳар йилдагидан ҳам кўпроқ пахта етиштириб бериш учун зўр ғайрат блан курашаётирлар.

Бўлим ишчилари бу йил 380 гектар ерга чигитни янги, прогрессив усулда экиб, қатор ораларини узунасига ва кўндалангига ишлашга қарор қилдилар. Улар чигитни ернинг ўз намида ундириб олиш учун зарур тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Ҳозир бўлим ишчилари 1 Май шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, чигитни бехато ундириб олиш, ғўзанинг дастлабки парваришини барвақт бошлаб, мўл ҳосилга пухта замин яратиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Т. ҲАЙДАРОВ.

Механизаторлар чигит экишда ташаббус кўрсатаётир

Пискент районидаги Ворошилов номли колхозда хизмат қилаётган 2-нчи МТСнинг механизаторлари колхоз а'золари блан ҳамкорликда ишламоқдалар. Улар чигит экишни қисқа муддатда тугаллаш ва уни текис ундириб олиш учун курашни тобора қизитмоқдалар.

Колхоз а'золари кўклам дала ишларини уюшқоқлик блан ўтказиб, беш кун ичида 473 гектар ерга чигитни янги, прогрессив усулда экиб олдилар.

Колхознинг далачилик бригадаларига бириктилган Ёқуб Каримов, Эрқул Алимов каби универсалчилар фидокорона меҳнат қилиб кунлик экиш нормаларини 1,5 — 2 баравар ошириб бажараётирлар.

Универсалчилардан Ёқуб Каримов 95 гектар, Амир Жамаитов 76 гектар ерга торқаторлаб чигит экиб бердилар.

Универсалчи Э. Алимов ҳар куни 6 гектар ўрнига 8 — 9 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экишга эришаётир.

Ҳозир колхознинг 8 та бригадасида чигит экиш тамом бўлди. Бу бригадаларнинг а'золари 1 Май байрамини ғўза парваришини бошлаб юбориш блан кутиб олиш учун социалистик мусобақани кун сайин қизитмоқдалар.

Б. БОБОЕВ.

Ховосда барча имкониятлардан тўла фойдаланилмаётир

Ховос районидаги 2-нчи МТСнинг ёнгинасида Жданов номли колхознинг 4-нчи бригадасига қарашли пайкалда ишлатилаётган «универсал» блан 7 кунда 14,5 гектар ерга чигит экилган, холос. Универсалчи Ө. Оқилов бошлиқ бу агрегатнинг 7 кишидан иборат а'золари эртадан кечгача уруниб, аранг 2—2,5 гектар ерга чигит экмоқдалар. Ё режа сими узулиб кетади, ё сеялканинг бирор жойи ишламай қолади, ёки квадрати тўғри бўлмайди...

— Янги сеялкани ҳам, тракторни ҳам, — дейди агрегат а'зоси Аҳмаджонака, — энди кўриб турибмиз. Бу машина блан чигит экишни бизга илгарироқ ўргатиб қўймадилар. Шунинг учун сим тортиш ва квадратни тўғри тушуришда қийналмоқдамиз. Ишимизнинг унуми паст бўлаётир.

Жданов номли колхозда чигитни квадрат-уялаб экишга пухта тайёргарлик кўрилмаган. Кадрлар танлаш ва уларга ишни ўргатиш хечкимнинг хаёлига ҳам келмаган. Экиш бошланганда эса ким дуч келса ўша киши экиш агрегатига бириктиб қўйилаберган. Шунинг учун колхозда чигит экиш кечикиб, иш сифатсиз бажарилмоқда.

Жданов номли колхоз 2-нчи МТС зонасидаги катта колхозлардан бири. Бу йил 1300 гектар ернинг 640 гектари квадрат-уялаб чигит экишга ажратилган. Лекин экиш бошлангандан буён фақат 65 гектар ерга чигит квадрат-уялаб экилди.

Бу колхоз МТС зонасидаги колхозлар орасида ишчи кучи кам ва қолоқ ҳисобланади. Лекин, шундай бўлишига қарамай МТС раҳбарлари Жданов номли колхозга дала ишларини уюштиришда яқиндан ёрдам бермаётирлар.

Масалан, ҳалигача 400 гектар экин майдони ҳайдалмаган. Ҳайдов тракторлари эса ҳаддан ташқари унумсиз ишламоқда. Ўртоқ Мавлонов бошлиқ 2-нчи участкада 150 гектардан ошиқроқ ҳайдалмаган ер бор. Далада эса фақат 1та «ДТ—54» трактори ишламоқда. 3-нчи участкадаги «ДТ—54» ва «НАТИ» трактори 10 кундан бери бузилиб ётибди.

Энг жиддий хато меҳнатнинг тўғри ташкил қилинмаганлигидир. 2-нчи участкада ҳайдов тракторлари 5 кун ишламай турган. Шу блан бирга тракторларга бириктилган 8 колхозчи ҳам хечқандай иш қилмаган. Бундай аҳволни бошқа участкаларда ҳам кўриш мумкин.

Ленин номли колхозда 250 гектар ерга чигитни квадрат-уялаб экиш планлаштирилган. Лекин колхоз раиси Э. Абдусаломов турли баҳоналарни рўкач қилиб квадрат-уялаб чигит экиш планини барбод қилди. Фақат 30 гектар ерга 60Х45 схемаси блан чигит экилди.

Молотов номли колхозда квадрат-уялаб экиш учун ҳамма имкониятлар мавжуд, карталар кенг ва текис. Шунга қарамай бу соҳадаги ишлар талабга мутлақо жавоб бермайди.

2-нчи МТС зонасидаги 7000 гектардан ошиқ ерга чигит экиш керак. Бунинг учун моддий-техника воситалари етарли. Лекин дала ишлари тўғри уюштирилмади. Апрель ойининг биринчи беш кунлигида ер ҳайдаш блан банд бўлган тракторларнинг 40 проценти ишлатилгани йўқ. Ер ҳайдаётган тракторларнинг ўртача иш унуми 2 — 3 гектардан ошмайди.

Ерларни чигит экишга тайёрлашда агротехника қоидаларининг бузилишига йўл қўйилмоқда. Ҳайдалган ерлар пешма-пеш бороналаниб, молаланмаётир. Ҳолбуки, Ховос райони шароитида ернинг табиий намини сақлаш, айниқса муҳим.

Трактор паркидан унумсиз фойдаланишнинг устига от-уловдан фойдаланиш чоралари ҳам кўрилмаётир. Пахтакор колхозларнинг бирортасида ҳам от ва ҳўкизлар ишлатилмаётир.

Колхозларда ишлабчиқариш бригадаларини мустаҳкамлаш ва меҳнатни тўғри ташкил қилиш блан изчил шуғулланилмаётир. Бу, меҳнат унумининг пасайишига, ерларнинг эгасизланишига сабаб бўлмоқда.

— Колхозимизда бригадалар бор, — дейди Молотов номли колхознинг полеводи ўртоқ С. Орипов,—лекин ҳали звеноларни ажратганимиз йўқ. Чигитни экиб бўлиб, звеноларни ташкил этамиз...

Далада ишлаётган колхозчиларнинг меҳнат кунлари тўғри ҳисобга олинмаётир. Молотов номли колхоздаги бу ҳол бошқа колхозларда ҳам рўй бермоқда.

Дала ишларида меҳнатни тўғри ташкил қилиш, меҳнат унумини ошириш кўп жиҳатдан колхозчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашга боғлиқдир. Лекин, МТС зонасидаги колхозларда дала ишлари блан банд бўлган колхозчиларга уларнинг унумли ишлашлари учун шароит яратиб берилмаган.

Молотов номли колхознинг пастки участкасидаги бригадаларнинг а'золари 6—7 апрель кунлари янги ерлардаги пахтачилик бригадаларига ёрдамга келдилар. Бу участкада 200 дан кўпроқ колхозчи ишлади. Аммо бирор жойда умумий овқатланиш ташкил қилингани йўқ. Болали аёлларга ғамхўрлик қилиш, уларнинг самарали ишлашлари учун шароит яратиш иши блан ҳам хечким шуғулланмайди.

Экиш агрегатларига бириктилган механизатор ва бошқа колхозчиларнинг унумли ишлашларига тўла шароит яратилмаган. Бу иш блан МТС раҳбарлари ҳам, колхоз раҳбарлари ҳам шуғулланмайдилар. Экиш агрегатлари а'золари учун далада умумий овқатланиш ташкил қилинмаган.

МТС зонасидаги колхозларда квадрат-уялаб чигит экишда энг яхши кўрсаткичларга эришган илғор агрегат а'золарининг иш намуналарини оммалаштириш блан район партия комитетининг зональ инструкторлари шуғулланмайдилар.

Ховос районидаги 2-нчи МТС зонасида чигит экиш сифатсиз ўтказилмоқда. Нами қочиб қолган, яхши ишланмаган, кесак кўчиб ётган ерларга ҳам чигит экилди. Район партия комитети (секретари ўртоқ А. Мирдадаев), район ижроия комитети (раиси ўртоқ И. Бойботиров) пахтачиликка раҳбарлик қилишдаги эски услубларидан ҳамон воз кечганлари йўқ. Экиш агрегатларининг иш унумини ошириш, ҳарбир пайкалга чигитни сифатли экиб олиш чоралари кўрилмаётир.

Кўклам дала ишларида юз бераётган нуқсонларни йўқотиш, чигитни сифатли экиш, айниқса квадрат-уялаб экишни ҳартарафлама кучайтириш тадбирларини амалга ошириш керак.

Т. ОРИПОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Австриянинг мустақиллиги ва тинч ривожланиши учун

Совет Армияси шиддатли жангларда фашист босқинчилар устидан ғалаба қозониб, Австрияни гитлерчилар зулмидан озод қилганидан буён ўн йил ўтди. 1945 йил 13 апрельда гитлерчилар Австрия пойтахти Венадан ҳайдаб чиқарилди. Халоскор Совет Армиясининг шонли ғалабасини ҳечким ва ҳечқачон халқ хотирасидан чиқариб ташлаёолмайди. Ҳарбир софдил австрияли ўз ватанининг фашистлар қуллигидан озод қилинганлиги ва шу туфайли тинч меҳнат қилиш имконияти яратиб берилганлиги учун кимдан миннатдор эканлигини билади ва ёдидан чиқармайди.

Ана шундан кейинги ўн йил Австрияда икки хил сиёсат ўртасидаги, я'ни Европа марказида жойлашган бу кичкина мамлакатга нисбатан юргизилаётган икки хил сиёсат ўртасидаги кураш белгиси остида ўтди.

АҚШ ҳукмрон доиралари ва уларнинг Ғарбдаги ҳамфикрлари Австриядаги оккупация режимидан демократик ва тинчликсевар кучларнинг ўсишига халақит бериш учун, ўзлари ният қилаётган янги урушга Австрия территориясида тайёргарликни кучайтириб юбориш учун фойдаландилар. Улар Австрияни машъум «Маршалл плани»да қатнашишга мажбур этдилар. Бу план Австриянинг экономикасини америка монополияларига асоратли равишда қарам қилиб қўйди. Улар Австриядаги реакцион табақаларга таяниб, тўрт давлатнинг Австрия тўғрисидаги битимларига хилоф равишда Австрияда янги фашист ва милитаристик ташкилотларни тузиш имкониятини яратиб бериш учун қўлларидан келган ҳамма чораларни кўрдилар. Австрияда америкалилардан тўғридан-тўғри ёки сиртдан пул олиб иш кўраётган реакцион руҳдаги варақалар Совет Иттифоқига қарши энг ёвуз туҳматни ва душманчиликдан иборат ҳархил уйдирмаларни авж олдиришда бир-бирларидан ўзиб кетишга зўр бериб уриндилар. Лекин Австрия халқ оммаси бу хил туҳматларга ишонмади.

Совет Иттифоқининг ўтган ўн йил ичида қат'ият ва изчиллик блан олиб борган сиёсати Австриянинг мустақил ва демократик мамлакат сифатидаги тинч истиқболини та'минлаб беришга қаратилган эди. Бу сиёсат Австрия халқ оммасининг ҳаётий манфаатларига, шунингдек Европада тинчлик ва хавфсизлик манфаатларига жавоб беради.

СССР ташқи ишлар министри В. М. Молотов СССР Олий Советининг сессиясида шу йил 8 февральда қилган докладида Совет Иттифоқи Австрия масаласини — демократик Австриянинг мустақиллигини Европада тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш манфаатларига мувофиқ равишда тўла тиклаш масаласини ҳал этишга катта аҳамият бераётганлигини айтиб ўтди. В. М. Молотов Совет ҳукуматининг Австрия блан давлат шартномаси тузиш ишини янада кечиктириш учун ҳечқандай асос йўқ деб ҳисоблаганлигини яна бир марта уқтириб ўтди. В. М. Молотов докладида Совет ҳукуматининг Австрия масаласи муносабати блан хулосалари ифода қилинган эди. Бу хулосалар Австрия масаласини яна ҳечқандай пайсалга солмай ҳал этиш соҳасидаги конкрет йўлларни ва имкониятларни белгилаб беради.

Буерда гап даставвал Австриянинг мустақиллигини ва территориал бутунлигини реал равишда та'минлаш ҳақида, Ғарбий Германияда тикланаётган милитаристик кучлар томонидан Австрияга қилинаётган хавфга қарши ҳақиқий гарантиялар вужудга келтириш тўғрисида боради.

Ма'лумки, Австрияни қўшиб олиш (аншлюсс) герман милитаристларининг босқинчилик программасида ҳамиша биринчи ва асосий моддалардан бири бўлиб келди. 1938 йил март ойида гитлерчи қўшинлар чегара белгиларини ағдариб ташлаб, Австриянинг мустақиллигини паймол қилдилар. Улар бу мамлакатни ўзларининг Австрия ичидаги «бешинчи колонна»си ёрдами блан босиб олдилар. Натижада Австрия республикаси мустақил давлат сифатида йўқ қилинди ва «Остмарк»ка — гитлерчилар «рейхи»нинг областьларидан бирига айланди. Ҳозирги пайтда, я'ни жуда кўп фактлар ғарбий герман реваншистларининг янги аншлюсс пайига тушаётганликларини кўрсатаётган пайтда, тарихнинг бу сабоқларини э'тиборга олмаслик мумкин эмас.

Ғарбий герман министри Якоб Кайзер бундан бирнеча йил илгариёқ «Австрия ҳам» Германия составига қўшилсин деб талаб қилиб чиққан эди. Боннинг вице-канцлер Блюхер бошчилигидаги бошқа министрлари ўтган йили Бонида «ҳаракатнинг умумий программаси»ни ишлаб чиқиш мақсадида Австрия неофашистлари — аншлюсс тарафдорлари блан кенгаш ўтказдилар. Шуни айтиб ўтиш керакки, ғарбий герман реваншистлари бу масалада ҳам гитлерчилар изидан бормоқдалар. Улар Австрияда пангерманизм идеяларини ва'з қилувчи неофашист группировкалар, милитаристик «солдат союзлари» ва бошқалар шаклида «бешинчи колонна»ни яна тузмоқдалар. «Мустақиллар союзи» деб аталган союз ҳам ана шундай ташкилотлар жумласидандир. Бу союзнинг бошлиқлари «Германия блан Австрия ўртасидаги чегара кўринмайдиган чегара» деб очиқдан-очиқ айтмоқдалар. «Мустақиллар союзи» чиқарган плакатларда Австрия Германиянинг «ўз ҳаёти учун зарур территорияси»га қўшилган.

Бонн сиёсатдонлари вақт-вақти блан очиқдан-очиқ сохта нутқлар сўзлаб, «аншлюсс проблемаси амалда бўлмаган нарса» деб «тасалли беришга» уринмоқдалар, фактларга сра тўғри келмайдиган бу хил ёлғон ва'далар аншлюссга қарши гарантия вужудга келтирилишига халақит беришни ва шу блан Австрияни яна босиб олиш пайига тушган кишиларнинг ишини енгиллаштиришни кўзда тутади, холос. Лекин пропаганда мақсадини кўзда тутган бу хил сийқа маневр барбод бўлади ва аншлюсс илҳомчиларининг ҳаммага ма'лум реваншистлик планларини яширишларига сра ёрдам бераолмайди.

Собиқ гитлерчи фельдмаршал Кессельрингнинг ва эски фашист вермахтининг ҳозирги вақтда Ғарбий Германияда иш кўраётган бошқа кўзга кўринган вакилларининг инспекцион мақсадда Австрияга қилган сафарлари ана шундай планлар блан бевосита боғлиқдир. Ғарбий герман монополияларининг «немис мол-мулкларини қайтариб олиш» йўли блан Австрия экономикасида илгариги раҳбарлик мавқи'ни яна қайтариш йўлидаги уринишлари ҳам ана шу планларнинг таркибий қисмидир. Ғарбий герман реваншистлари Париж ҳарбий битимлари асосида қурол-яроғ олганларидан кейин, янги «аншлюсс» хавфи анча кучаяди.

Америка ва Англия ҳарбийларининг Австрия территориясидан НАТО (агрессив Шимолий Атлантик иттифоқи)нинг таянч базаларини жойлаштириш учун фойдаланишга қаратилган ниятлари Австриянинг мустақиллигига ва тинч яшашига яна бир реал хавф туғдиради. Ҳозирнинг ўзидаёқ мамлакатнинг ғарбий қисмида ана шу мақсадда ҳарбий иншоотлар қурилмоқда. Австрия матбуотининг та'кидлаб ёзишича, Австрия тупроғида НАТО штабининг кўрсатмалари бўйича ҳарбий маневрлар ўтказилмоқда. «Франкфуртер альгемейне цейтунг» деган ғарбий герман газетасининг яқинда ёзиб ўтишича, ғарб стратеглари Австрияга ўз ҳарбий базалари системасида «муҳим фактор ва боғловчи звено» деб қарамоқдалар. Австрияда ҳарбий базалар ташкил қилиш ва уни агрессив блокларга жалб қилиш планлари ҳам, худди аншлюсс хавфидек, Австрия жамоатчилигини қат'ий суратда ташвишга солмоқда. Мутлақо равшанки, бу планлар икки жаҳон урушининг оғир оқибатларини ўз бошидан кечирган Австрия халқига янги кулфатлар келтириш хавфини туғдиради.

Фактлар Совет Иттифоқининг Австрия масаласи ҳақидаги таклифлари жуда ҳам асосли эканлигини кўрсатади. Буни реалистик фикр юргизаётган сиёсатчилар, я'ни Австрия блан шартнома тузишни барбод қилишга интилучи реакцион пропаганда та'сири блан ақл-ҳушини йўқотмаган ҳамма сиёсатчилар э'тироф қилишга мажбур бўлмоқдалар.

Австрия ҳукумати Совет ҳукуматининг 8 февральдаги таклифларига жавобан, Австрия ҳукумати аншлюсс хавфига ёки бошқа ҳарбир томондан бўладиган қасдга қарши Австриянинг мустақиллигини ва озодлигини та'минлаш йўлидаги ҳарбир ҳақиқий гарантияни табриклаганлигини айтди. Шу блан бирга Австрия ҳукумати Австрия ҳарбий иттифоқларга қўшилиш ёки ўз территориясида ҳарбий базалар ташкил қилинишига йўл қўйиш ниятида эмас, деб билдирди.

Совет ҳукумати Австрия ҳукуматининг изоҳатларини ма'лумотга олиб ва унинг истакларини назарда тутиб, Австрия блан шартнома тузиш ҳақидаги масала Австриянинг иштироки блан тўрт давлат кенгашида алоҳида муҳокама қилинишига рози бўлди.

СССР ҳукуматининг таклифига биноан, Австрия Министрлар совети Австрия блан давлат шартномаси тузиш блан боғлиқ масалалар юзасидан Совет Иттифоқининг раҳбар арбоблари блан шахсий алоқа ўрнатиш учун канцлер Юлиус Рааб бошчилигида ўз вакилларини Москвага юборишга қарор қилди.

Австрия халқи бу хабарни зўр мамнуният блан кутиб олди.

СССР Министрлар Совети раиси Н. А. Булганиннинг ТАСС мухбири саволига берган ва 27 мартда э'лон қилинган жавоби жаҳон жамоатчилик фикрида ғоят катта таассурот қолдирди. Бу жавоб Совет ҳукуматининг халқаро кескинликни юмшатишга изчиллик блан интилаётганлигини яққол кўрсатади. Ўртоқ Н. А. Булганин, жумладан, Совет ҳукумати яқин вақт ичида тўрт давлат кенгашини ўтказишни таклиф этганлигини, бу кенгашда Австрия блан давлат шартномаси тузиш масаласини ҳал этиш мумкинлигини айтди.

Ғарб мамлакатларидаги демократик матбуот Австрия масаласи ҳақидаги совет таклифларига баҳо бериб, уларнинг тинчликсеварлик ва конструктив характерда эканлигини уқтириб ўтмоқда. Буржуа матбуот органларига келганда, буржуа матбуоти бу таклифлар Австриянинг мустақиллигини ва тинч истиқболини реал равишда та'минлашга олиб бораётганлиги муносабати блан ғарб давлатларидаги та'сирли муайян доираларнинг ташвишга тушаётганликларини яширмайди.

Австрия масаласини тинч ва демократик асосда ҳал этиш вазифаси ҳозирги замоннинг жуда актуал вазифаларидан бири бўлиб келмоқда. Шу блан бирга бутун тинчликсевар инсоният Совет давлатининг доно сиёсатини хайрихоҳлик блан қўллаб-қувватламоқда. Бу сиёсат равшан ва аниқ мақсадларни: демократик Австриянинг тўла мустақиллигини ва тинч ривожланишини, Австрия халқ оммасининг қонуний истак- орзулари қондирилишини, Европада тинчлик ва хавфсизликнинг мустаҳкамланишини кўзда тутади.

Бундан ўн йил илгари Австриянинг ҳозирги канцлери Рааб совет қўшинлари томонидан мамлакат озод қилинганлигининг аҳамияти ҳақида гапириб, бундай деб уқтириб ўтган эди: «Австрия яна Австрия бўлиб қолди. Биз яна эркин нафас олаоламиз ва ўз фикримизни эркин ифода қилаоламиз, биз энди иликда нацистлар террорининг зўравонлигидан ва мажбур этишидан халосмиз. Бунинг учун биз, даставвал, ғолибона Қизил Армиядан миннатдор бўлмоғимиз лозим». Австриянинг озод қилинишини та'минлаган Совет Иттифоқи бундан илгариги йиллардагидек ҳозир ҳам Австрия халқининг қўлга киритган озодлик меваларидан баҳраманд бўлиши ва империалистик найранглар қурбони бўлиб қолмаслиги учун изчиллик блан курашмоқда.

А. КОРЧАГИН.

В. И. ЛЕНИННИНГ «ДАВЛАТ ВА РЕВОЛЮЦИЯ» НОМЛИ АСАРИ АРАБ ТИЛИДА НАШР ЭТИЛДИ.

ДАМАШҚ, 11 апрель, (ТАСС). Сурия жамоатчилиги В. И. Лениннинг «Давлат ва революция» номли китобининг араб тилида нашр этилишини мамнуният блан кутиб олди. Бу асарни доктор Фуад Айюб таржима қилган.

ПОЛЯК ХАЛҚИ ПОЛЬША-СОВЕТ ШАРТНОМАСИНИНГ ЎНЙИЛЛИГИНИ НИШОНЛАШГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

ВАРШАВА, 11 апрель. (ТАСС). Халқ-демократик Польшасининг жамоатчилиги дўстлик, ўзаро ёрдамлашиш ва урушдан кейинги ҳамкорлик тўғрисида 1945 йил 21 апрельда тузилган Польша-Совет шартномасининг ўнйиллигини тантанали суратда нишонлашга тайёрланмоқда. Корхона ва муассасаларда, Польша-Совет дўстлиги жамияти клубларида ана шу шонли кунга бағишлаб лекция, суҳбат ва докладлар ўтказилмоқда. Икки халқнинг дўстлиги ва ҳамкорлигига бағишлаб виставка очишга тайёргарлик кўрилмоқда.

Спорт ташкилотлари Польша Халқ Республикасининг шаҳар ва қишлоқларини озод қилиш учун олиб борилган жанглар бўлиб ўтган тарихий жойларга поход ўтказмоқдалар.

ХХРДА БИРИНЧИ ТРАКТОР ЗАВОДИ ҚУРИЛИШИ

ПЕКИН, 11 апрель. (ТАСС). Хитой Халқ Республикасида мамлакатдаги биринчи трактор заводи қурилишига тайёргарлик кўрилмоқда. Завод цехларининг биринчи гурппаси қуриладиган жойни аниқлаш юзасидан проект — қидирув ишлари тамомланди.

«Женьминьжибао» газетасининг билдиришича, асосий қурилиш ишларининг ҳаммаси машиналаштирилади. Ҳозирги вақтнинг ўзидаёқ қурилиш майдонига 100 дан ортиқ механизм — бульдозерлар, кўтарма кранлар, экскаваторлар ва бошқа машиналар келтирилди.

СИЁСИЙ ВА ИЛМИЙ БИЛИМЛАРНИ ТАРҚАТУЧИ ЧЕХОСЛОВАКИЯ ЖАМИЯТИНИНГ С'ЕЗДИ ТАМОМ БЎЛДИ

ПРАГА, 11 апрель. (ТАСС). Кеча Прагада сиёсий ва илмий билимларни тарқатучи Чехословакия жамиятининг биринчи с'езди ўз ишини тамомлади. Жамият раиси профессор В. Бездичекнинг доклади юзасидан қизғин дискуссия бўлганидан кейин, жамият секцияларининг мажлислари бўлди. Бу мажлисларда иш планлари муҳокама қилинди.

С'ездда Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг табрик хати ўқиб берилди. Марказий Комитет жамиятнинг меҳнаткашлар ўртасида сиёсий ва илмий билимларни тарқатишда янгидан-янги муваффақиятларга эришувини тилайди.

С'езд жамиятнинг ишини ма'қуллади ва жамиятнинг ишларини янада кенгайтириш ва яхшилашга қаратилган қарор қабул қилди.

С'езд ўз ишининг охирида раҳбар органларни—марказий комитетни ва марказий ревизия комиссиясини сайлади.

Сталинград шаҳри делегациясининг Англияда бўлишига доир

ЛОНДОН, 11 апрель. (ТАСС). Пресс Ассошиэйтин агентлигининг билдиришича, Сталинград шаҳрининг яқинда Ковентрида бўлган делегацияси Англия-Совет дўстлиги жамиятининг таклифига мувофиқ, 11 апрельда Кентерберида бўлди. Делегатлар собор бошлиғи доктор Хьюлетт Жонсон блан биргаликда Кентербери соборини тамоша қилдилар. Шундан кейин, улар Хьюлетт Жонсонникида меҳмон бўлдилар. Сталинград шаҳар Советининг раиси Шапуров соборда ибодат вақтида ҳозир бўлди.

Хитой халқ кўнгиллилари олти дивизиясини КХДРдан эвакуация қилиш

ПХЕНЬЯН, 11 апрель. (ТАСС). Корея Марказий телеграф агентлигининг махсус мухбири билдиради: хитой халқ кўнгиллилари олти дивизиясининг шахсий составини ва қурол-яроғларини Синийчжу станцияси орқали Кореядан олиб чиқиб кетиш давом этмоқда.

31 мартдан тортиб, 8 апрельгача 19 мингдан ортиқ солдат ва офицер эвакуация қилинди; кўп миқдорда қурол-яроғ ва ўқдори олиб чиқиб кетилди.

ЖАНУБИЙ ХИТОЙ ДЕНГИЗИДА ҲИНДИСТОН САМОЛЁТИ АВАРИЯГА УЧРАДИ

НЬЮ-ЙОРК, 12 апрель. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлигининг Сингапурдан олиб берган хабарига қараганда, Ҳиндистон авиация компаниясига қарашли «Констеллейшн» типидаги пассажир самолёти кеча Гонконгдан Жакартага бораётган вақтда Саравака (Шимолий Борнео) соҳилига яқин жойда Жанубий Хитой денгизи устида аварияга учраган.

Самолётни қидириб топиш чоралари кўрилмоқда.

Самолётда унинг командасидаги 7 кишидан ташқари яна 11 пассажир ҳам бўлган.

Мавжуд ма'лумотларга қараганда, пассажирлар орасида Хитой Халқ Республикасининг 8 граждани ва бир поляк журналисти бор. Улар Бандунгга Осиё ва Африка мамлакатлари конференциясига бораётган эканлар.

ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯ АҲОЛИСИНИНГ СОНИ

БЕРЛИН, 11 апрель. (ТАСС). Ғарбий Германиядаги ДПА агентлигининг билдиришича, 1954 йилда Ғарбий Германияда 49.763.400 киши яшаган.

„СССР Министрлар Советида" деган ахборот тўғрисида четэлларда баён қилинган фикрлар

ПЕКИН, 11 апрель, (ТАСС). «Жэньминьжибао», «Гуанминжибао», «Бэйцзинжибао» номли Марказий газеталар ва бошқа бирқанча газеталар «СССР Министрлар Советида» деган ахборотни биринчи саҳифаларида э'лон қилдилар. Газеталар бу ахборотни «СССР Министрлар Совети Англия-Совет ва Франция-Совет шартномаларини бекор қилишни СССР Олий Совети Президиумига таклиф этмоқда» деган сарлавҳа остида босиб чиқардилар. Ахборотни Пекин радиоси, шунингдек ХХРнинг бошқа шаҳарларидаги радиостанциялар бирнеча марта эшитдирдилар.

* * *

ШАНХАЙ, 11 апрель. (ТАСС). Бугун Шанхайдаги ҳамма газеталар СССР Министрлар Совети СССР Олий Совети Президиумига Англия-Совет ва Франция-Совет шартномаларини бекор қилиш тўғрисида таклиф киритганлиги ҳақидаги хабарни босиб чиқардилар.

* * *

ВАРШАВА, 11 апрель. (ТАСС). Бугун Варшавадаги ҳамма газеталар «СССР Министрлар Советида»деган ахборотни катта сарлавҳалар остида биринчи саҳифаларида босиб чиқардилар.

«Трибуна люду» газетаси «Правда»нинг 1955 йил 10 апрельдаги «Зарур қадам» сарлавҳали бошмақоласининг мазмунини муфассал баён қилиб берди.

* * *

СОФИЯ, 11 апрель. (ТАСС). Болгариядаги ҳамма газеталар СССР Олий Совети Президиумига Англия-Совет ва Франция-Совет шартномаларини бекор қилиш тўғрисида таклиф киритиш ҳақидаги «СССР Министрлар Советида» деган ахборотни э'лон қилдилар.

* * *

БУДАПЕШТ, 11 апрель. (ТАСС). Кеча Венгриядаги ҳамма газеталар «СССР Министрлар Советида» деган ахборотни э'лон қилдилар. Бугун «Сабад неп» газетаси «Правда»нинг 1955 йил 10 апрельдаги бошмақоласини кўчириб босиб чиқарди.

* * *

БЕЛГРАД, 11 апрель. (ТАСС). Белграддаги ҳамма газеталар «СССР Министрлар Советида» деган ахборотни катта сарлавҳалар остида кўзга кўринарли жойда э'лон қилдилар. «Борьба» ва «Политика» газеталари ахборотнинг, Англия ва Франция Ғарбий Германияни ремилитаризация қилиш ва уни ғарбий ҳарбий иттифоққа жалб қилиш йўлидаги ҳаракатлари блан ўз зиммаларидаги мажбуриятларни, я'ни Совет Иттифоқи блан шартнома тузган вақтда ўз зиммаларига олган мажбуриятларни буздилар, деган қисмини уқтириб ўтмоқдалар.

* * *

ЛОНДОН, 11 апрель. (ТАСС). Типографиялар ходимларининг забастовкаси давом этаётганлиги муносабати блан Лондон газеталари бугун ҳам чиқмади. Вилоятларда чиқадиган ва Лондонда олинган «Скотсмен», «Манчестер гардиан» газеталари «СССР Министрлар Советида» деган ахборотни тенденциоз руҳда шарҳламоқдалар. Газеталар жавобгарликни Англия ва Франциядаги ҳукмрон доиралар, я'ни Париж битимларини ратификация қилиш йўлидаги ҳаракатлари блан Англия-Совет ва Франция-Совет шартномаларини аслда йўққа чиқариб қўйган доиралар бўйнидан соқит қилишга уринмоқдалар. «Скотсмен» газетаси ғарбий давлатларнинг Париж битимларига олиб келган сиёсатини оқлашга уриниб фактларни очиқдан-очиқ бузмоқда. Бу газета юз берган аҳвол учун жавобгарликни Совет Иттифоқига тўнкашга уринмоқда.

Шу блан бирга «Скотсмен» газетаси, Париж битимлари ғарбий давлатлар учун уларнинг «зўровонлик позицияси» сиёсатидаги факторлардан биридир, деб э'тироф қилмоқда.

«Манчестер гардиан» газетаси «Совет ҳукумати бу шартномаларни расмий равишда бекор қилиш йўли блан бир нарсани истаганлиги, я'ни Ғарбий Германиянинг қуроллантирилишига қарши қаттиқ э'тироз билдираётганлигини яна бир марта кўрсатишни истаганлиги шубҳасиздир» деб ёзади.

* * *

БРЮССЕЛЬ, 11 апрель. (ТАСС). Бельгиядаги «Суар», «Метрополь», «Насьон бельж» ва бошқа буржуа газеталари Совет ҳукумати Франция-Совет ва Англия-Совет шартномаларини бекор қилиш ҳақида СССР Олий Совети Президиумига таклиф киритганлиги ҳақидаги хабарни э'лон қилдилар. Газеталар ўзлари бу хабарни шарҳламаётирлар. Броқ улар Совет ҳукуматининг позициясини бузиб тасвирлаб, бу хабарларга тенденциоз руҳдаги сарлавҳаларни бермоқдалар. Буржуа матбуоти, жумладан «Дерньер эр» деган газета Англия ва Франция пропагандасининг фактларга хилоф бўлган да'восини, я'ни Париж битимлари Франция-Совет шартномасига зид эмас, деган да'восини такрорламоқда.

* * *

КОБИЛ, 11 апрель. (ТАСС). «Анис» газетаси СССР Министрлар Совети Англия-Совет ва Франция-Совет шартномаларини бекор қилиш тўғрисида СССР Олий Совети Президиуми муҳокамасига таклиф киритганлиги тўғрисида Москвадан берилган хабарни босиб чиқарди.

ИНСОНИЯТГА ҚАРШИ ҚАРАТИЛГАН ЯНГИ ЖИНОЯТЛАРНИНГ ОЛДИНИ ОЛАЙЛИК!

Фашизмга қарши курашганларнинг Бухенвальдда халқаро митинги

БЕРЛИН, 11 апрель. (ТАСС). Фашизм маҳбуслари озод қилинганига 10 йил тўлганлиги муносабати блан бугун Веймар яқинида гитлерчиларнинг илгариги Бухенвальд қамоқ лагери территориясида халқаро митинг — фашизмга қаршилик кўрсатган курашчиларнинг 50 минг киши қатнашган халқаро митинги бўлди.

Митингда Германиянинг ҳар икки қисмидан фашизмга қарши курашда қатнашган кишилар, Совет Иттифоқи, Польша, Чехословакия ва бошқа халқ демократияси мамлакатларидан, шунингдек Франция, Австрия, Дания, Голландия ва Европадаги бошқа бирқанча мамлакатлардан келган делегациялар ҳозир бўлди.

Митинг қатнашчилари олдида Германия Демократик Республикаси Халқ палатаси раисининг ўринбосари Г. Матерн нутқ сўзлади. У фашизмга қарши курашган ҳамма немислар номидан митинг аҳлини империалистларнинг герман милитаризмини тиклаш йўлидаги уринишларига халақит беришга чақирди.

Митингда Бухенвальднинг собиқ маҳбуслари ва четэл делегацияларининг а'золари ҳам нутқ сўзладилар.

Митинг қатнашчилари манифест қабул қилдилар. Бу манифестда герман милитаризми ва фашизмнинг тикланишига қарши, ҳарбий блоклар уюштирилишига ва янги уруш тайёрланишига қарши, атом қуролини ва одамларни кўплаб қирадиган бошқа қуролларни тақиқлаш учун кураш олиб боришга тайёрлик билдирилади.

Покистон ҳукумати Афғонистон блан бўлган муносабатларни кескинлаштирмоқда

ДЕҲЛИ, 11 апрель. (ТАСС). Покистон матбуотидан ма'лум бўлишича, Покистон ҳукумати Афғонистонни қўрқитиш ва уни Ўрта Шарқ ҳарбий блоки масаласида ўз позициясини ўзгартиришга мажбур этиш ниятида Афғонистонга янада таз'йиқ қилишга уринмоқда. Покистоннинг турли шаҳарларида Афғонистонга қарши митинг ва намойишлар уюштирилмоқда. Покистон матбуоти Афғонистонга қарши кампания юргизиб, Афғонистон ҳукуматига қарши ҳақоратли сўзларни тарқатмоқда ва агрессив чоралар блан дўқ қилмоқда. Покистон блан Афғонистон ўртасида бошланган низо'дан Афғонистонга таз'йиқ қилиш учун фойдаланишга уринаётган инглиз ва америка агентураси икки ўртадаги жанжални янада авж олдиришга уринмоқда. «Доон» ва «Сивиль энд милитери газетт» газеталарининг хабарларига қараганда, Покистондаги Англия олий комиссари ва АҚШ элчиси Покистонни унинг Афғонистон блан бўлган муносабатларини кескинлаштиришга гиж-гижлаб, Афғонистонга дўқ қилмоқдалар. Покистон матбуотида Афғонистонга қарши пропаганда юргизилаётганлиги муносабати блан 1 апрельда Пешаверда бир тўда безорилар Афғонистон консулхонаси, савдо ваколатхонаси ва Афганнацбанк биноларига ҳужум қилиб, Афғонистон байроғини олиб ташлаган ва ёндирган, иш ҳужжатларини йўқ қилган, кўпгина пулни талаган.

Газеталарнинг хабар беришича, Покистон ма'мурлари кўчманчи қабилаларни Афғонистонга қарши гиж-гижлаб, Афғонистон Покистон чегарасида аҳволни кескинлаштирмоқдалар.

ХАТОЯМА БАЁНОТИ

ШАНХАЙ 11 апрель. (ТАСС). Киода Цусин агентлиги билдиради: бош министр Хатояма бугун маслаҳатчилар палатасининг ташқи ишлар комиссиясида нутқ сўзлаб, илгариги бош министр Йосида СССР ва ХХР блан муносабатларни нормаллаштиришга қарши чиқиб келди, унинг бу сиёсати нотўғри эди, деди.

«Совет Иттифоқи, — деди Хатояма, — Европада ҳам, Осиёда ҳам тинчликка қаратилган йўлни тутиб келмоқда, шу сабабдан ҳукуматнинг Россия блан муносабатларни тартибга солишга уриниши тўғри бўлади».

Сўнгра Хатояма СССР блан, шунингдек Хитой Халқ Республикасининг дун'ёнинг бу қисмидаги та'сирини назарга олиб, ХХР блан яқин муносабатлар ўрнатишни Япония учун табиий ҳол деб ҳисоблаганлигини айтди.

ЯМАНДА АҲВОЛ

ҚОҲИРА, 11 апрель. (ТАСС). Раҳбар революцион кенгаш а'зоси Хусайн Шафиий бошчилигидаги Миср делегацияси кеча Ямандан Қоҳирага қайтиб келди. Яқинда Яманда давлат тўнтариши ясашга уринилганлиги муносабати блан бу делегация Миср ҳукумати томонидан Саудия Арабистони делегацияси блан биргаликда Яманга юборилган эди. Хусайн Шафиий матбуот вакилларига ахборот бериб, Яман ҳокими Имом Аҳмаднинг ўғли, фитначиларга қарши чиққан кучларга бошчилик қилган ўғли-амир Албадир валиаҳд қилиб э'лон этилганлигини айтди.

Амир Абдулла ва фитнанинг бошқа қатнашчилари устидан суд бўлганлиги ҳақида хабар олинди. «Алаҳром» газетасининг Дамашқ радиоси эшитдирган хабарга асосланиб ёзишича, Абдулла ва унинг шерикларидан икки киши ўлим жазосига ҳукм этилганлар.

Тошкентда

ЯНГИ ТЕАТР БИНОСИ

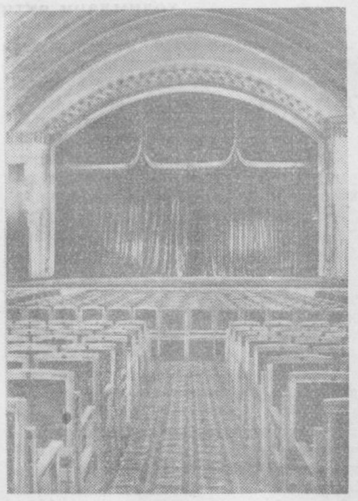

Муқимий номли музикали драм театри Бешёғоч майдонидаги янги бинода ишлайбошлади. Бино тамошабинларнинг ҳозирги замон талабига мувофиқ чиройли ва қулай қилиб қайтадан ускуналанди. Тамоша зали 750 ўринга эга. Театр коллективи театрнинг очилиш маросимида драматург С. Абдулланинг «Муқимий» пьесасини саҳнага қўйди. Ҳозир театр А. Бобожоннинг хоразм халқининг революцион ҳаракатига бағишланган «Азиз ва Санам» пьесасини тайёрламоқда. **Суратда:** 1. Муқимий номли музикали драм театри биносининг олдинги томонидан кўриниши. 2. Театр зали.

В. Салов ва Н. Меламед фотолари.

Совет-Ҳинд дўстлиги кечаси

Яқинда Тошкент Консерваториясининг концерт залида совет-ҳинд дўстлиги кечаси ўтказилди. Кечани четэллар блан маданий алоқа қилучи Ўзбекистон жамиятининг раиси ўртоқ Т. Жўраев қисқа кириш нутқи блан очди. Кейин Консерватория профессори, Сталин мукофоти лауреати, композитор Мухтор Ашрафий сўзга чиқди. У, шу йил январь ойида совет маданияти арбоблари делегацияси составида Ҳиндистонда бўлган эди. М. Ашрафий кеча қатнашчиларига Ҳиндистоннинг қадимги бой маданияти, у ердаги урф-одат ва ҳинд халқининг Совет Иттифоқига бўлган муҳаббати тўғрисида батафсил ҳикоя қилиб берди.

Шундан кейин ҳинд музикаларидан концерт берилди. Консерватория ўқитучиси М. Б. Рейсон скрипкада ҳинд халқ темаларида ёзилган куйларни моҳирлик блан ижро этди.

Ўзбек давлат филармониясининг А. И. Петросянц раҳбарлигидаги халқ чолғу асбоблари оркестри бенгаль халқ мелодияларини ва композитор Шанкаранинг «Карвон» номли ҳинд халқ мелодиясини ижро этди.

Концертдан сўнг махсус кино-журналлар ва «Ҳиндистонли меҳмонлар» номли янги ҳужжатли фильм кўрсатилди. Консерватория вестибюлида «Ҳинд сан'ати» темасида виставка ташкил қилинди.

Совет-ҳинд дўстлиги кечаси Совет Иттифоқи ва Ҳиндистон республикаси халқларининг тобора ўсиб ва мустаҳкамланиб бораётган дўстлиги белгиси остида, жаҳонда барқарор тинчлик учун кураш белгиси остида ўтди.

Пассажирларга қулайлик яратиш учун

Тошкент вокзалида ёзги пассажирлар ташиш мавсумига тайёргарлик ишлари тобора қизитилмоқда. Ёз ойларида пассажирлар сонининг кўпайиши назарда тутилгани ҳолда, бу ерда платформалар кенгайтирилмоқда, перронларга қўшимча фонарьлар ўрнатилмоқда.

Пассажирларга қулай бўлсин учун справкалар бюроси перроннинг шимолий йўлагига кўчирилди. Транзит пассажирлар учун вокзал яқинида меҳмонхона ва дам олиш уйи очилди.

Шунингдек шаҳар атрофига қатнайдиган поездлар вокзалида ҳам ободончилик ишлари олиб борилмоқда. Вокзал перрони реконструкция қилинди, олдиндан сотиладиган билетлар кассасига мармар терилиб, унинг шифтига шарқ услубига хос гўзал нақшлар солинди.

Ёз ойларида олдиндан заказлар қабул қилиш ва билетларни уйларга етказиб бериш юзасидан қўшимча тадбирлар кўрилмоқда.

Рассомларнинг олимлар блан учрашуви

Ўзбекистон Совет рассомлари союзи биносида республиканинг отоқли олимлари ва қишлоқ хўжалик тажрибакорлари блан Тошкент рассомларининг учрашуви бўлди.

Бунда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий а'зоси С. Канаш рассомларга селекциячи олимларнинг янги чигит нав'лари етиштириш соҳасида олиб бораётган ишлари тўғрисида муфассал сўзлаб берди. Ўртоқ Канаш селекциячилар ва қишлоқ хўжалик новаторларининг илмий ва амалий ишлари блан янада яхшироқ танишиш учун рассомларга Марказий селекция станциясида тез-тез бўлиб туришларини маслаҳат берди.

Шунингдек республикада хизмат кўрсатган ирригатор ўртоқ Азетский рассомларга ғўзани суғориш тўғрисида ҳикоя қилиб берди.

Учрашувда Ўзбекистон Рассомлар союзи раисининг ўринбосари ўртоқ Абдулҳақ Абдуллаев сўзга чиқиб, ўзбек пахтакорларининг қаҳрамонона ишларини тасвирловчи мазмундор асарлар яратиш соҳасида рассомлар олдида турган вазифалар тўғрисида гапирди.

Учрашувда рассомлардан А. Иванов, М. Рейх, Ю. Елизаров, Р. Темуров ва бошқа ўртоқлар ҳам сўзга чиқиб, олимларнинг рассомлар блан ижодий ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш тўғрисида гапирдилар.

Табиий ва илмий билимлар пропаганда музейининг янги экспозицияси

Тошкентдаги табиий ва илмий билимлар пропагандаси музейининг доимий экспозицияси янгидан-янги илмий ҳужжатлар, иллюстратив материаллар, фотография расмлари ва картиналар блан боймоқда.

Яқинда музейда «Ерда ҳаётнинг пайдо бўлиши ва ривожланиши ҳамда дарвинизм асослари» темасида янги бўлим очилди. Шу каби қишлоқ хўжалик соҳасида эришилган муваффақиятларни тасвирловчи бўлимлар ҳам янги материаллар ҳисобига анча кенгайтирилди.

«Чорвачилик соҳасида фан ютуқлари ва илғорлар тажрибаси», «Совет агробиология фани ютуқлари Ўзбекистон пахтачилигида» каби кўргазмали тахталарда партиямизнинг қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш юзасидан чиқарган тарихий қарорларининг Ўзбекистонда қандай амалга оширилаётгани яққол акс эттирилган.

Ҳозир музейда Ватан фани ва техникасининг сўнгги йилларда қўлга киритган ютуқларига бағишланган экспозицияни очиш учун тайёргарлик кўрилмоқда.

Мороженое ва совуқ ичимликларнинг ёзги савдоси

Ёзги иссиқ кунларда аҳолининг мороженое ва совуқ ичимликларга бўлган эҳтиёжи кўп марта ортади. Бу йил ёз ойларида республика пойтахтининг кўчаларида газли сувлар ва лимонадлар блан савдо қиладиган 245 та будка ва 155 та кўчма тележкалар ишлайди. Шаҳарда совуқ ичимликлар блан савдо қилучи точкалар сони 590 тага етказилади. Бу йил газ ишлабчиқарадиган яна иккита завод ишга туширилади.

Мороженое блан савдо қилиш тормоқлари ҳам кенгайтирилади. Ёзда 59 киоска, 52 павильон ишлайди. Булардан ташқари, шаҳар кўчаларида 282 та тележкада мороженое сотилади.

Тасвирий сан'ат студияси

Сталин номидаги тўқимачилик комбинати Маданият саройи ҳузуридаги тасвирий сан'ат студияси иштирокчиларининг бадиий виставкаси муҳокама қилинди. Виставкага қўйилган асарларнинг комбинат ишчи, хизматчилари томонидан кенг муҳокама қилиниши яхши натижалар берди. Студия ҳаваскорлари янги асарлар устида ишламоқдалар. Жумладан, ремонтировшчик Султонов «Музейда» деган композиция устида ишламоқда, студия иштирокчиси Фозилов улуғ рус ва украин халқлари дўстлигига бағишланган композиция яратиш устида иш олиб бормоқда, Богатиров эса колхоз қишлоғини радиолаштириш тўғрисида тасвирий полотно яратмоқда.

Бу тасвирий сан'ат студиясининг ташкил қилинганига атиги икки йил бўлди. Студия шу қисқа давр ичида ижодий жиҳатдан ўсди ва мустаҳкамланди. Эндиликда унинг ишлари фақат комбинат ишчи-хизматчилари ва уларнинг оилалари ўртасидагина эмас, балки республика пойтахтидаги бошқа бирқатор корхона ва муассасалар коллективлари ўртасида ҳам ма'лумдир.

Меҳнаткашлар соғлиғи тўғрисида ғамхўрлик

Совет давлатимизнинг меҳнаткашлар соғлигини сақлаш ишини яхшилаш тўғрисида тобора кўпроқ ғамхўрлик қилаётганини юзлаб ёрқин мисолларда кўриш мумкин. Буни соғлиқни сақлаш масалаларига бюджетдан йил сайин кўплаб маблағ ажратилаётгани ҳам яққол тасдиқлайди.

Жумладан, Сталин районига соғлиқни сақлаш ишлари учун ажратилган маблағ тобора кўпаймоқда. Сўнгги икки йил ичида районда бирқанча болалар боғчалари ва яслилар очилди. Шунингдек клиникалар ҳузурида такомиллаштирилган медицина асбоб-ускуналари блан жиҳозланган физиотерапия ва рентген кабинетлари ташкил қилинди.

Янги диссертация

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Иншоот институтининг аспиранти А. А. Одилхўжаев техника фанлари кандидати деган илмий унвонни олиш учун диссертация ёқлади.

Диссертация темаси тупроқдан қилинган ва пиширилган ғиштларнинг пишиқлигини текшириш ҳамда уларни теришнинг ба'зи масалаларига бағишланган.

Ёш олим ўзининг илмий ишида маҳаллий ғиштлардан деворларнинг биноларини пишиқ қилиб теришга доир кўпгина масалаларни текшириб кўрган.

Автор тажриба ишларида Тошкентдаги олтита ғишт заводи ва Янгийўл заводи ишлаб чиқарган ғиштлардан фойдаланган.

Шахмат бўйича республика XX чемпионати

Тошкентда темирйўлчилар Маданият саройида шахмат бўйича республика XX чемпионати давом этмоқда. Мусобақада республиканинг энг кучли шахматчилари — мастерликка кандидат Муҳиддинов, Грушевский, Назаров, биринчи разрядлилар—Бирбрагер, Каримов, Мухин, Сарваров, Раньков, Хўжаев, Элбеков ва бошқалар қатнашмоқдалар.

Мусобақага РСФСР чемпиони, мастер Шамкович конкурсдан ташқари иштирок этмоқда.

Мусобақанинг беш кунлик якунида Шамкович, Сарваров, Грушевский ўртоқлар олдинда бормоқдалар.

Мусобақа 27 апрельгача давом этади.

Ҳодиса

ПАСПОРТ РЕЖИМИНИ БУЗГАНЛИК НАТИЖАСИ

Тошкент шаҳар, Кафанов кўчасида яшовчи Надежда Николаевна Андрусенконикига Н. А. Новиков деган шахс келади. «Марҳаматли»аёл паспорт режимига мувофиқ прописка қилишни ҳаёлига ҳам келтирмасдан меҳмонни ўз уйига қабул қилиб, унга бошпана беради. «Меҳмон» эса бир сутка ўтмасданоқ уй эгасининг бисотларини ўғирлайди ва ўзининг «яшаш жойини» алмаштириш учун вокзалга қараб йўл олади.

Н. А. Новиков вокзалда милиция органи томонидан ушланиб, жиноий жавобгарликка тортилди.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/IV да **Қутлуғ қон**, 14/IV да **Алишер Навоий**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (Бешёғочдаги янги бинода) — 13 ва 16/IV да **Концерт**, 14/IV да **Фарҳод ва Ширин**.

«РОДИНА», НАВОИЙ номли «ИСКРА» «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» кинотеатрларида — янги бадиий фильм-балет **Ромео ва Жульетта**.

ПУШКИН номли кинотеатрда — **Фанфан-Тюльпан**.

НАВОИЙ номли кинотеатрда — эрталаб соат 10 яримда **Индонезия бўйлаб**.

СОБИР РАҲИМОВ номли кинотеатрда — эрталаб соат 10, кундуз 2, кеч 6 ва 10 да: 1) **Надежда**, 2) **Ҳиндистонли меҳмонлар**, кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да **Денгиз овчиси**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
13 апрельда
3 бўлимда
ЦИРК ТАМОШАЛАРИ.
РСФСРда хизмат кўрсатган артист **М. Н. Туганов** раҳбарлигида
«ДОНДА»
деган чавандозлик-спорт аттракционининг давоми.
Тамоша кеч соат 8 да бошланади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34 **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор—36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 135. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими —132, Хатлар бўлими — 132, Секретариат — 34048, Э'лонлар бўлими—38142.

Р. 04812. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр № А — 1412.